

Helsinki info

• Numero 4 – 2009 • Viikko 39 •

Julkisen tiedote •

Tunnetko elokuvien Helsinkiä?

Vauhtia hyötypyöräilyyn

Asunnottomille aukeni uusi palvelukeskus

Nyaste "svenskuuset" Sesam är öppet

English Supplement on the Web

Pyörät ja taivas

Pyräily on mainio ekologinen ja terveellinen liikkumismuoto, jonka edistäminen on kirjattu kaupungin ylimmän tason strategioihin. Paljon on viime vuosina tehtykin – vai onko sittenkään? Ja onko tehty oikeita asioita? Ulkopuolisen arvioijan kirkas katse nostaa usein esiin uusia näkökulmia. Näin kävi tässäkin tapauksessa.

Helsingin suunnitelmat pyöräilyn kehittämiseksi ovat vaatimattomia ja vailla kunnianhimoa, valitetaan Rotterdamin kaupungin arviointiryhmän raportissa, jossa on selvitetty Helsingin kaupungin ympäristöjohtamista ja kaupungin ekologista kestävyyttä.

Kaupungin tilaamassa vertaisarvioinnissa mitataan muun muassa pyöräteidemme huonoa kuntoa ja kunnossapidon puutteita. Pyöräilyn kaksinkertaistaminen on asetettu viralliseksi tavoitteeksi, mutta todelliset toimenpiteet ovat jääneet liian vähäisiksi.

Rotterdamilaiset eivät ole yksin mielipiteensä kanssa. ”Määrällisesti pyöräilymahdollisuuksia on lisätty, mutta laadullisesti ratkaisut ovat sellaisia, etteivät ne palvele pyöräilyn lisäämistä”, arvioi kaupungin uusi pyöräilysuunnittelija,

kesäkuussa kaupunkisuunnitteluvirastossa aloittanut **Marek Salerno**.

Helsingissä on hienot mahdollisuudet vapaa-ajan pyöräilyyn ja retkeilyyn pitkin rantoja ja metsiä, mutta se ei riitä. Työmatkapyöräily on nyt nostettava painopistealueeksi, sanoo Salerno, jonka haastattelu löytyy tästä lehdestä sivuilta 8–9.

Helsinki pyrkii sitkeästi täyttämään tavoitteen sa asunnottomuuden vähentämisessä. Myös tämä tavoite on kirjattu kaupunginvaltuuston tänä vuonna hyväksymään strategiohjelmaan. Taustalla vaikuttaa valtakunnallinen asunnottomuuden vähentämisohjelma.

Hietaniemenkadulla avattu asunnottomille tarkoitettu palvelukeskus on herättänyt jonkin verran närää alueen asukkaissa, mutta toimintatapoja sopeuttaen on päästy eteenpäin. Katon päänsä päälle saaneelle pitkäaikaisasunnottomalle palvelukeskus on kuin taivas, toteaa eräs asiakas.

”Helsingissä oli viime vuoden marraskuussa yli 3100 asunnottomaa. Täällä keskitymme auttamaan kaikkein heikoimmassa asemassa olevia ja

vähentämään etenkin pitkäaikaisasunnottomuutta”, kertoo palvelukeskuksen johtaja **Sanna Sunikka**. Keskuksessa voi käydä kuka tahansa täysi-ikäinen asunnottoman helsinkiläinen

Kaupungin ja kiinteistöyhtiöiden asumisneuvot puolestaan pyrkivät ehkäisemään häättöjä ja edistämään naapurisopua. Asiakkaita autetaan löytämään tarvitsemiaan palveluja velkaneuvonnasta päihdepalveluihin.

Lisää asiaa asumisesta ja asunnottomuudesta on luettavissa sivuilla 10–11.

Pyräilyn edistäminen ja asunnottomuuden vähentäminen eivät asiallisesti juuri liity toisiinsa, mutta hankkeina niitä yhdistää hyvien aikomusten ja suurien suunnitelmien hidas siirtyminen käytäntöön. Maailman tietynasteiseen keskeneräisyyteen meidän onkin ehkä tyytyminen. Silti ei pidä hellittää: vaikka valmista ei tulisi heti eikä aina myöhemminkään, yrittämättä jättäminen on varmin tapa olla saamatta aikaan sen enempää ekologisia liikkumistapoja kuin inhimillistä asumiskulttuuria.

Rita Ekelund

Elina Nummi photographed by Mari Hottari, Rhinoceros Ltd.

English Supplement on the Web

Helsinki-info – this printed newspaper – is published by the City of Helsinki and distributed to all Helsinki households six times a year. Helsinki Info’s English Supplement is published only on the City Website, also six times a year.

Now on the Web:

Meet Auntie Green who teaches children to care for their green environment

Elina Nummi, also known as Auntie Green, makes it her mission to teach the citizens of Helsinki to care for their home city.

She had taken six years off from work at Public Works, given birth to two children, and taken a degree in horticulture. As she returned to work in Helsinki parks, she was ticked off by children who rode their tricycles and bicycles over flowerbeds and by mothers who would not care.

“Somebody has to teach them,” Elina Nummi thought and decided to act. She came up with the character of Auntie Green, who tours daycare

centres dressed up as a tree, talking to children about the lives of plants in parks.

An artist friend designed the dress, and a musician friend wrote a theme song. Elina’s mission as Auntie Green is to teach children to care for their green urban environment from early on, doing this in the children’s own terms: through fairytale and play.

Today Auntie Green has stepped back somewhat on Elina’s calendar, and she focuses more time on campaigns, sponsorship and volunteer work, all aimed at keeping the city clean and in good shape.

“We seek to make people take ownership in their environment,” she summarizes the efforts of herself and her colleagues.

• Read more: www.hel.fi/helsinki-info

Helsinki by bike

Biking is perhaps the best way of discovering cities. Helsinki plans to put more and more people onto two wheels. Today there are 1 200 kilometres of bikeways in the city. The ambitious aim is to double bicycling in fifteen years.

• Read more: www.hel.fi/helsinki-info

Sisälllys

Toimitukselta	2
English Supplement on the Web	2
Lainattua	3
Pienistä puroista	4
Oodi keskeneräisyydelle	5
Käsitöitä voi tehdä ilman näköäkin	6
Marian sairaala muuttaa	7
Salermo panee vauhtia pyöräilyn uudistamiseen	8–9
Mahdollisuuksien talo	10
Apua asumisen pulmiin	11
Asuiko neiti Töölössä ja muuta elokuva-arvoituksia	12–13
Puroa pitkin	14
E-lasku säästää aikaa ja ympäristöä	15
Nyt menoksi	16–18
Skolor, daghem, boende – Sesam har öppnat	19
Kunskap, kontakter och kreativitet i ett hus	20
Största svenska biblioteket finns på Arbis	21
Sikainfluenssassa Laaksoon	22
Virka – Intoa, neuvontaa ja näyttelyitä	23
Työteliäs pohdiskelija	24

Helsinki info

Numero 4 – 2009 • Viikko 39 • 33. vuosikerta

Julkaisija	Helsingin kaupunki PL 1, 00099 Helsingin kaupunki puhelin 310 1641 (vaihde)
Vastaava toimittaja	Rita Ekelund
Toimitussihteeri	Leena Seitola
Toimittaja	Tiina Kotka
Ruotsinkieliset sivut	Nina Weckström
Ulkoasu	Pekka Niemi, Rhinoceros Oy
Kannen kuva	KAVA
Kirjapaino	Sanomapaino, Vantaa
Painosmäärä	334 291 kpl ISSN 0782-0453
Jakeluasiat	Itella puhelin 0200 71000, asiakaspalvelu@posti.fi

Lehden internetversio on osoitteessa www.hel.fi/helsinki-info. Sivuilla voi antaa palautetta tai lähettää sitä sähköpostitse helsinki-info.palaute@hel.fi -osoitteeseen.

Seuraava Helsinki-info ilmestyy viikolla 44.

Helsingin kaupungin palveluja ja organisaatio-
ta koskeviin tiedusteluihin vastataan Virka Infon
puhelinnumerossa 310 1111 (ma–pe klo 9–15),
Virka Gallerian palvelutiskillä (ma–pe klo 9–19,
la–su klo 11–17 Kaupungintalon ala-aula, Poh-
joisesplanadi 11–13) sekä sähköpostiosoitteessa
virkainfo@hel.fi.

Kannen kuva: Sirkka Osmala ja
Lasse Pöysti juoksevat Helsingin
kaduilla elokuvassa Suomisen Olli
yllättää (1945).

Tässä lehdessä

Uusia ideoita pyöräilyn kehittämiseen ➔

8–9 ”Koko asenne pyöräilyä kohtaan pitää muuttaa”, sanoo **Marek Salermo**. Entinen kilpapyöräilijä aloitti kesäkuussa pyöräliikenteen suunnittelijana Helsingin kaupunkisuunnitteluvirastossa

Sähköisen e-laskun käyt-
töönotto säästää aikaa ja
vaivaa, vakuuttaa e-las-
kun piirretty keulahahmo
Bill Virtanen.

➔ Laskuilla säästöä?

15 Helsingin kaupunki lähettää
vuosittain yli 3 miljoonaa
paperista laskua. Sähköinen
lasku on ekologinen vaihtoehto.

Virka neuvoo

23 Virkan palstalta löytyy
vastauksia kaupunkilaisia
askarruttaviin asioihin.

Sikainfluenssassa Laaksoon

22 Sikainfluenssaan eli A(H1N1)v -tautiin sairastuneiden
toivotaan asioivan Laakson terveysasemalla, jonne on
keskitetty kaikenikäisten helsinkiläisten influenssahoito.

➔ Asunnottomille katto pään päälle

10–11 Asunnottomat saivat palvelukeskuksen, joka
päivystää vuorokaudet ympäri. ”Meillä on yöpynyt
keskimäärin 86 asiakasta”, kertoo Hietaniemenkadun
palvelukeskuksen johtaja **Sanna Sunikka**.

Kuva Jukka Uotila

Lainattua

Suuria ajatuksia slangiksi

”Delanneista on iisii snakkaa skeidaa.”
Gaius Julius Caesar (100–44 e.a.a), isokenkänen, roomis

”Ei kantsi stikkaa stenui, jos tsittaa glasariskopessa.”
Suomalainen sananlasku

”Ku on haka jossain jobis, se on kans rautanen syy duunaa.”
Tuomas Akvinolainen (1225–74), ussafuntsaaja, italieenari

”Mä en diggaa duunii, en vak joku muu duunaa sen.”
Mark Twain (1835–1910), skrivari, jenkki

”Svedui me ei olla, sloboiks meit ei hotsita tulla,
meidän tarttee sit olla härmäläisii.”
A.I. Arwidsson (1791–1858), skrivari, finski

”Jo jortsu pitskulle ryysas, kliffa alle fönarien.”
Kanteletar

*Delaa kuolla
duunaa tehdä
fönari ikkuna
glasari lasi, lasillinen
jortsu tanssi
snakkaa puhua
skrivari kirjailija
stikkaa heittää, antaa
tsittaa istua
stenu kivi*

*Aforismit ja sanasto
Juhani Mäkelän teoksesta
”Funtsataan snadisti.
Aforismeja ja oivalluksia
stadin slangilla” (WSOY 2009).*

Pienistä puroista ...

Saara Jäämiesen työhuoneessa odottelee pari laatikollista iloisenvärisiä lankakeriä. Lahjoituksena saaduista langoista syntyy syksyn mittaan neuleita vapaaehtoisvoimin. Kustaankastanon vanhustenkeskuksen vapaaehtoistoiminnan koordinaattorin työ on muutenkin värikkään kirjavaa. Siihen mahtuu niin kursisjärjestelyjä, kouluttamista kuin uusien vapaaehtoisiksi haluavien haastatteluja. Jäämies tekee tiivistä yhteistyötä myös kollegojensa ja muun talon henkilökunnan kanssa.

”Tehtäväni on luoda hedelmällinen maaperä sille, että ihmiset voivat osallistua ja lisätä omilla pienillä teoillaan yhteistä hyvää oloa. Vapaaehtoiset voivat oman aikataulunsa mukaan käydä ilahduttamassa vanhusten osastoilla lukemalla, seurustelemalla tai ulkoilemalla heidän kanssaan. Vapaaehtoiset voivat myös osallistua juhla- ja tapahtumajärjestelyihin monin tavoin, vaikkapa yleismiesjantusina”, kuvailee Saara Jäämies.

Pihajuhlissa grillailu tai vohvelin paisto on mukavaa puuhaa ja pienikin apu tuo iloa niin tekijälle kuin apua saaville.

Kustaankartanon palvelukeskuksessa vapaaehtoisvoimin vedetään myös joitakin ryhmiä

ja kokoonnutaan muun muassa perjantaikahvilassa.

Kustaankartanossa, kuten sosiaaliviraston muissakin vastaavissa yksiköissä, järjestetään myös ohjelmallisia tapahtumia. Asiakkaita ovat käyneet viihdyttämässä niin nimekkäät artistit kuin koululaisetkin.

Parasta aikaa Saara Jäämies kuulostele kummitoiminnan mahdollisuutta lähikoulujen kanssa. Käytännössä se tarkoittaa sitä, että haussa on oppilaita, jotka ottaisivat kummikseen vaikka yhden osaston. Samalla kun nuoret piristäisivät vanhuksia vierailullaan, he voisivat kuulla mielenkiintoisia tarinoita ja saisivat mahdollisuuden tutustua iäkkäämpien ihmisten maailmaan.

”Meillä on jo käynyt muutama lukiolaistytö musisoimassa osastoilla”, Saara iloitsee.

Vapaaehtoistointaa on ollut sosiaalivirastossa jo pitkään, mutta uutta tuulta purjeisiin on saatu viime vuosina. Kursseja järjestetään useissa kaupunginosissa sekä palvelukeskuksissa että laitoksissa. Kursseilla saa tietoa toiminnan pelisäännöistä, esimerkiksi työn tuomista oikeuksista ja vastuista. Myös apuvälineiden käytössä opastetaan.

Kuva Kimmo Brandt

Saara Jäämies tuo hedelmällistä pohjaa vapaaehtoistyölle. Ihmiset ovat hänelle tärkeitä myös työajan ulkopuolella.

Saara Jäämies aloitti nykyisen työnsä pari vuotta sitten.

”Tulin Kustaankartanoon tavallaan pystymetsästä, sillä aiempaa kokemusta vanhustyöstä minulla ei ollut. Olen valmistunut sosionomiksi vuonna 2005 Stadiasta. Määräaikainen työsuhteeni vakinaistettiin viime vuoden vaihteessa”, Jäämies kertoo.

Kun työpäivä päättyy, Saara Jäämies tapaa ystäviään, ulkoilee ja kuuntelee musiikkia yhdessä vastaviihityn puolisonsa kanssa.

”Musiikin suhteen haluan olla avarakatseinen. Kuuntelem-

me kuitenkin sellaista musiikkia, joka saa hyvälle mielelle.”

Musiikki on kuulunut Saaran harrastuksiin kouluajoista lähtien. Hän soittaa edelleen steelbandissä, jossa orkesterin soittimet on tehty pääasiassa vanhoista öljytynnyreistä. Nykyisin harjoitukset, keikat ja levytykset SPC Steelbandissä vievät aikaa vaihtelevasti.

Tuoreen vaimon rooliin kuuluu myös kokkaustaitojen monipuolistaminen ja television ääreen hän tunnustaa istahtavansa säännöllisesti kerran viikossa.

”Olen jäänyt koukuun muotimaailmassa liikkuvaan sarjaan. Ohjelma on hyvä kokonaisuus, koska se on sopivasti viihdyttävä ja siinä on sekä jännitystä että ihmissuhedraamaa”, paljastaa hän hiukan häpeillen.

Ihmissuhteilla on muutenkin tärkeä rooli hänen elämässään, sillä tärkeimmällä sijalla ovat perhe ja ystävät.

Leena Seitola

• Lisätietoja vapaaehtoistoiminnan yhteyshenkilöistä ja toiminnasta löytyy www.hel.fi/sosv -sivulta, linkki Vapaaehtoistyö.

Ura itselle ja muille

Helsingissä ikänsä asunut **Jukka Jokiniemi**, 47, on onnistunut toteuttamaan haaveensa. Hän on perheellinen ja menestyvän valaisinalan yrityksen perustaja sekä toimitusjohtaja. Vapaa-ajan harrastuksiin on aina kuulunut purjehtiminen.

Kolme tutkintoa suorittanut mies on valmistunut diplomi-insinööriksi tuotantotaloudesta, suorittanut kuntoutustutkinnon Kuopion yliopistossa ja valmistunut tekniikan tohtoriksi.

”Keskityn siihen mistä pidän ja annan muiden tehdä loput”, Jokiniemi sanoo.

Hän kuuli jo 19-vuotiaana tulevansa viettämään loppuelämänsä näkövammaisena, mutta ei ole jäänyt kuuntelemaan toppuuttelijoita. Selviytymiskeinot on vain pitänyt keksiä.

”Teetin purjeveneeseeni räätälöidyn navigointijärjestelmän,

jonka kovaääninen on ruorin vieressä. Eli veneilynavigaattorini neuvoo ääneen”, Jokiniemi kertoo harrastuksestaan, josta ei aio vielääkään luopua. Päivittäiset työmatkat Jokiniemi kävelee luonnosta nauttien, mutta kannykkänavigaattoriin turvaten.

Näkökyvyn ratkaisevasti heiketessä Jokiniemi päätti perustaa oman yrityksen vuonna 1993. Innojok Oy on valaisinalan yritys Kurkimäessä, joka tekee työtä monien suomalaisten suunnittelijoiden kanssa. Heille toimitusjohtajan näkövamma on haaste, koska suunnittelijat joutuvat esittelemään uudet tuotteet tunnisteltavien pahvisabluunoiden ja pienoismallien avulla.

Jokiniemi tarjoaa mielellään työharjoittelupaikkoja työmarkkinoiden ulkosyrjässä oleville, joiden olisi niitä vaikea muuten saada, kuten esimerkiksi nä-

Kuva Kimmo Brandt

Jukka Jokiniemi viihtyy valaisinten parissa, koska estetiikka, tekniikka ja kirkasvalohoidon mahdollisuudet yhdistyvät niissä mielekkäällä tavalla.

kövammaisten Arla-instituutin opiskelijoille. Kirkasvalovalaisimia tehdään alihankintana yhdessä lohjalaisen Kovakin ja porvoalaisen Duuni-monipalvelukeskuksen kanssa, joten työmahdollisuuksia tarjoutuu vammaisille ja osatyökykyisille. Työtävät ovat muun muassa valai-

sinten kasaamista, pakkaamista ja tuotepussituksia. Sosiaalinen ulottuvuus työssä on Jokiniemelle valinta- ja arvokysymys, joka toteutuu normaalin liiketoiminnan ehdoin. Vammaisten ja osatyökykyisten yhdenvertaiseksi työllistämiseksi toimiva VATES-säätiö onkin valinnut tämän vuo-

den esimerkilliseksi vammaistyöllistäjäksi juuri Innojok Oy:n.

Laajempaakin yhteiskunnallista mielenkiintoa Jokiniemellä on. Hänen väitöskirjansa esteettömästä kaupunkisuunnittelusta kahden vuoden takaa on tehnyt hänestä kysytyn puhujan. Tämän lisäksi hän on asiantuntijana mukana Länsimetron suunnitteluprojektissa.

Ja opetusministeriön hankkeessa Jokiniemi on mukana pohtimassa taiteen ja kulttuurin saavutettavuutta marginaaliryhmien, kuten toimintarajoitteisten ja maahanmuuttajien kannalta. Hän korostaa esteettömän suunnittelun lisäksi myös ihmisten välisten suhteiden merkitystä.

”Toisten huomioiminen ja auttaminen välittäen ja suvaiten rakentavat hyvän helsinkiläisyyden,” Jokiniemi sanoo.

Nina Rintala

Oodi keskeneräisyydelle

Jyrki Karttusen elämässä sanat ontuvat, tanssijat eivät. Ne ovatkin kuljettaneet tanssitaiteilija-koreografin maailmanmaineeseen ja antaneet hänelle kielen, jolla ilmaista nyanssit keskeneräisyyttä ja identiteetin kerroksellisuutta myöten.

”Haluan muistuttaa teoksistani siitä, että maailma on kesken ja siihen voi vaikuttaa. Se on hiljaista poliittisuutta. Kotan saada yleisön näkemään myös maailman keskeneräisyyden kauneuden. Tykkään ihmisistä, jotka ovat avoimesti kesken. Minun on helppo samaistua heihin ja haluan esittää teoksistani heidän kaltaisiaan ihmisiä.”

Karttunen on tullut tunnetuksi siitä, että hän maustaa teoksiaan leikkimielisyydellä ja riisuu niin tanssijoilta kuin katsojilta turvallisia rooleja. Hän loikkii yleisön ja esiintyjien välisten raja-aitojen yli teoksia valmistaessaankin. Esimerkiksi

etten pääse harjoittamaan ryhmääni siellä kuin muuttaman kerran ennen ensi-iltaa. Helsingissä on huutava pula tanssin harjoitus- ja esitystiloi-
loista. Toivoisin, että saisimme kaupunkiin tarpeeksi ison tanssin talon.”

Karttunen on ehtinyt nähdä urallaan niin kaupunginteatterin tanssiryhmän, pien-
tuotantojen kuin maailman est-
radienkin arkea. Hän on ollut perustamassa tanssikollektiivi Nomadia ja on johtanut viime
vuodesta omaa Karttunen Kollektiv -tuotantoryhmäänsä. Yhtä
lailla kuin kollektiivisuus on elimellinen osa ryhmiä niiden nimiä ja
työtä myöten, on se tärkeää Karttuselle laajemminkin.

”Nyky-yhteiskunta tarvitsee lisää yhteisöllisyyttä. Pää-

on helikopterikenttä ja jäähalli, jonka kahvilasta saa munkkeja. Alue on kuin sekametalisop-
pa, josta löytää aina jotain uutta. Siellä syntyy vahingossa kaupunkitaidetta ja hienoja installaatioita esimerkiksi liikennemerki-
ryppäistä, betonisten hidastekipikonnien rykelmistä tai milloin
minkäkin kokoisesta hiekkakasasta. On sääli, että kaikki jät-
tömaat ja villit puistikot raivataan, katetaan, istutetaan, reu-
nustetaan, pengerretään ja stailataan samannäköisiksi. Yllätyksellisiä ja jännittäviä paikkoja ei
kohta enää ole.”

Mutta onneksi hänen nykyisillä kotikulmillaan Puna-
vuoressa ihmiset pitävät yllätyksellisyydestä huolen.
”Alueella on tietynlaista kylä-
lämäisyyttä ja sieltä on noussut esiin mielenkiintoisia henkilöitä, kuten urhea iäkäs rouva kävelykeppeineen pitämässä per-
soonallista kenkäkauppaa tai le-
vykauppojen toisilleenkin asiakaita vinkkaavat myyjät ja lähikioskissa aikanaan varsin hilpeissä tunnelmissa työskennelleet ihmiset. Joukko on kirjava ja sen keskellä on hyvä elää.”

Tiina Kotka

parhaillaan työstämäänsä Days of Disco -teosta varten hän kuvautti videolle mattimeikäläisten diskokokemuksia ja -tanssia. Hän käyttää niitä taustamateriaalina luodessaan koreografiaa ja esityksessä videoprojisoineina.

”Esityksessä käsitellään diskon syvempiäkin puolia. Dis-
ko esimerkiksi muutti paritanssia tasa-arvoisemmaksi: mies ei enää ollutkaan viejä, vaan alettiin tanssia erillään ja itse valittuja kuvioita tehden. Diskosta tuli myös poikkeuksellisen voimakas ikäluokkien ja mielipiteiden jakaja.”

Karttunen tanssii itsekin neljän hengen teoksessaan, joka saa lokakuussa ensi-iltansa kaupungin ylläpitämässä Itä-Helsingin kulttuurikeskus Stoassa. Karttunen aloitti siellä viime keväänä kolmivuotisen kauden residenssitaiteilijana. Se on taannut hänelle esitysaikat kahdelle teoskokonaisuudelle vuodessa ja mahdollisuuden pitää työpajoja.

”Stoan näyttämö on teoksilleni optimaalinen. Talo on kuitenkin niin täyteen varattu,

sen luomaan sitä esitysten avulla jo saattamalla ihmiset samaan tilaan saman asian äärelle olemaan hiljaa ja katsomaan esitystä, jonka olemusta lisäksi kukaan ei välttämättä täysin tiedä ennalta ja joka voi saada ihmiset näkemään ympäröivää maailmaa eri tavalla. Jätän teoksiini usein kohtia, jotka tanssijat joutuvat tekemään joka kerran eri tavalla ennalta suunnittelematta. Tuollaisissa hetkissä on erityistä ainutker-
taisuutta niin tanssijoille kuin yleisölle.”

Karttusen rakkaus tanssiin Kroihahti 14-vuotiaana jazz-
tanssitunnilla Joensuussa. Tanssiminen jatkui myöhemmin Kuopiossa ja toi hänet töihin Helsinkiin pari vuosikymmentä sitten. Hän on juurtunut tänne niin hyvin, että entisten kotikaupunkien rytmi tuntuu nyt laa-
haavalta eivätkä suurempien metropolien sykkeet houkuttele. Täällä kaikki on sopivan matkan päässä rosoisia reunoja myöten.

”Lempipaikkani Helsingissä on Hernesaaren kärki. Siellä

• Days of Disco -esitys Itä-Helsingin kulttuurikeskus Stoassa (Turunlinnantie 1) 23., 26., 27., 29., 30., 31.10. klo 19 ja 25.10. klo 15.

”Tanssi on ainoa tapa, jolla kenen ilmaisemaan asioita ja olemassa olemista tarpeeksi moniulotteisesti. Tanssiminen on minulle tapa ajatella tekemällä”, kertoo tanssitaitelijakoreografi Jyrki Karttunen.

Uutta oppimaan

Nuorille menoa

Operaatio Pulssi! -nimellä on tarjolla maksuttomia harrastuksia 12–18-vuotiaille Malminkartanon, Kannelmäen ja Pohjois-Haagan alueilla.

Kurssiesimerkkejä:

- **Dj-kurssi** Kannelmäen nuorisotalolla 12–18-vuotiaille 1., 8., 15. ja 22.10. klo 18–19 ja 19–20 (kaksi eri ryhmää). Dj-laitteistoihin tutustumista.
- **Kokeellisia valokuvausmenetelmiä** Kanneltalossa 14–18-vuotiaille la 3.10. klo 15–19, ke 7.10. klo 17.30–20.45, ti 20.10., 27.10., 3.11., ja 10.11. klo 17.30–20.45, la 21.11. klo 11–16 ja ti 24.11. klo 17.30–20.45. Valokuvauksen ja kuvankäsittelyn perusteita ja kokeellisia kuvaustapoja.
- **Improvisaatiokurssi** Pohjois-Haagan Nuorisokahvila Clubissa 12–18-vuotiaille torstaisin 22.10.–26.11. (ei 12.11.) klo 17.30–20. Improvisaatioissa opitaan mm. ilmaisun rohkeutta.
- **Tansskurssi** Kannelmäen nuorisotalolla 12–18-vuotiaille torstaisin 29.10.–26.11. klo 17–18.30. Opetellaan popping- ja boogaloo-tanssia.
- **Kokkauskurssi** Kanneltalolla 14–18-vuotiaille keskiviikkoisin 25.11., 2.12. ja 9.12. klo 17–20. Kokataan ruokalajeja maailman eri kolkilta.
- **Peli-illat** tiistaisin kello 18–19.30 Kannelmäen kirjastossa 29.9., 13. ja 27.10. sekä Malminkartanon kirjastossa 6. ja 20.10. Poikkeuksellisesti 3.11.klo 17–18.30. Peli-illoissa on vaihtuvat teemat lautapeleistä Guitar heroon.

Tietokoneet tutuiksi

- Lasipalatsissa järjestetään opastusta tietokoneen ja Internetin peruskäyttöön. Kaikkiin pienryhmäopastuksiin on vapaa pääsy, mutta niihin tulee ilmoittautua etukäteen, p. (09) 310 85900.
- **Internetin alkeisiin** tutututaan tiistaisin 29.9., 13.10., 27.10., 10.11. ja 1.12. klo 16–18.
 - **Sähköposti** – hankitaan sähköpostiosoite ja opitaan sen peruskäyttö keskiviikkoisin 30.9., 14.10., 28.10., 11.11. ja 2.12. klo 16–18. Hiiren käytön hallinta on suositeltavaa.
 - **Sähköinen asiointi** – miten löytää tietoa ja palveluja verkosta torstaisin 1.10., 15.10., 29.10., 12.11. ja 3.12. klo 16–18. Hiiren käytön hallinta on suositeltavaa.
 - **Tietoisku:** Windows 7 -järjestelmä keskiviikkoisin 7.10., 21.10., 18.11. klo 14–16.
 - **Kuvankäsittely:** Kuvankäsittelyn perusteet 24.9. torstaina klo 16–18. Osallistuminen edellyttää hiiren käytön hallintaa. Kuvankäsittelyn jatkokurssi torstaisin 22.10., 5.11. ja 19.11. klo 16–18. Osallistuminen edellyttää hiiren käytön hallintaa.
 - **Kohtaamispaikka@lasipalatsi, Helsingin kaupunginkirjaston palvelupiste Lasipalatsissa, Mannerheimintie 22–24, 2. krs, p. (09) 310 85900. Avoinna: maanantai klo 11–18, tiistai–keskiviikko klo 11–20, torstai–perjantai klo 11–18.**

Käsitöitä voi tehdä ilman näköäkin

Näkövammaisten käsitöitä myyvällä Annansilmät-Aitala on juhlavuosi, sillä se avasi ovensa Helsingissä vuonna 1919. Myymälä on ollut samassa korttelissa Annankadulla 90 vuotta. Toinen ja tilavampi liike löytyy nykyisin Iris-talosta, joka sijaitsee kivenheiton päässä Itäkeskuksen metroasemalta.

Helsingin ja Uudenmaan näkövammaisten liikeyritys työllistää reilut 60 näkövammaista käsityöläistä, joita on koko maassa yli 300. Annansilmät-Aitan tunnetuimmat artikkelit ovat kautta aikain olleet erilaiset harjat, korit sekä rottinkihuonekalut.

”Vanhat tutut artikkelit ovat valikoimissamme edelleen, mutta viime vuosina olemme panostaneet myös nykyaikaisempaan ilmeeseen. Tuotekehitystä teemme Sokevan kautta”, kertoo myymäläpäällikkö **Simo Parviainen**.

Niinpä myymälän mallistossa onkin nyt muodoltaan uudistettuja tarvekaluja moneen käyttöön. Suunnittelussa on käytetty niin Lahden muotoiluinstituutin opiskelijoita kuin tunnettu-

ja suunnittelijoitakin. Rottinki-tuotteita on kehittänyt arkkitehtiryhmä Points ja kokonaisen sarjan tyylikkäitä pajusuteja on suunnitellut **Henrik Aschan**.

”Uudempaan valikoimaamme kuuluu myös tekstiilituotteita, valaisimia, koriste-esineitä, pellavaisia pesulappuja ja sisustustikkaita. Haluamme tarjota ennen kaikkea laadukkaita tuotteita”, toteaa Parviainen.

Liikkeissä myydään jonkin verran muidenkin kuin näkövammaisten valmistamia tavaroita, lähinnä kotimaisia puutuotteita täydentämässä valikoimaa. Kolme neljäsosaa liikkeiden tuotosta tulee kuitenkin näkövammaisten käsityötaidon

Henrik Aschanin suunnittelema pajusuti.

näytteistä. Materiaalit myymälän tuotteisiin hankkii Sokeva, joka on Näkövammaisten keskusliiton yksikkö.

Myymälöiden kesto-suosikkeihin kuuluvat ilma- vankevyet korituolit. Ne kestävät käytössä vuosikymmeniä ja niiden ulkoasu on helppo muokata vaihtamalla istuinpäällisiin muuhun sisustukseen sopivat kankaat. Ja mikäli tuolin punok-

set vuosien saatossa pettävät, voi niitä korjata.

”Vaikka ajoittain töiden kanssa onkin ruuhkaa, otamme kuitenkin omia tuolimallejamme myös korjattavaksi,” lupaa Simo Parviainen.

Kauppa toimii myös **Eero Aarnion** suunnitteleminen ja Sokevalla teettämien juttujakkaroitten jälleenmyyjänä. Liikkeiden pääasiallinen tuotto tulee käyttökoreista ja harjoista. Harjoja myymälässä onkin monenlaisia. Yksi yllättävimmistä on räystään puhdistukseen tarkoitettu teleskooppivartinen erikoisharja. Sillä yksikerroksisessa talossa asuva voi turvallisesti puhdistaa räystäskourut ilman tikkailla kiipeilyä.

Iris-talon myymälässä on kustannussyistä jonkin verran myös tuontitavaraa. Ne monipuolistavat tuotevalikoimaa. Selaisia on esimerkiksi osa perheen pikkuväelle suunnatuista leikkikaluista. Lapsia voi ilahduttaa niin lämmitettävällä unikaverilla, keinuhevosella, nukkekodilla kuin monenlaisilla puisilla palapeleillä, joiden iloinen kuvamaailma houkuttelee kehittävään leikkiin.

Kuvat Mimma Brandt

Harjat, korit ja rottinkihuonekalut kuuluvat myymäläpäällikkö Simo Parviaisen arkeen.

Käsityöläisiksi koulutettuja näkövammaisia valmistuu Keskuspuiston ammattiopiston Arlan yksikössä, jossa peruskoulutus kestää pari vuotta. Sen lisäksi taitojaan voi kartuttaa osallistumalla kurssimuotoiseen koulutukseen.

Yksityisasiakkaiden lisäksi liikkeet palvelevat myös yritysasiakkaita.

Liikkeet ovat avoinna ma–pe klo 9.30–17.30 ja la klo 10–14. Lisätietoja saa www.annansilmat-aita.fi -nettisivuilta.

Leena Seitola

Tutustu Musiikkitaloon

Töölönlahden tuntumaan nouseva Helsingin Musiikkitalo on jättänyt taakseen pitkän monttuvaiheensa. Lähes vuosi sitten muuratun peruskiven jälkeen on talo noussut pikkuhiljaa. Runkovaiheen on arvioitu valmistuvan vuoden loppuun mennessä. Kuun alussa järjestettyjen Raksabileiden jälkeen on yleisöllä nyt mahdollisuus tutustua projektin etenemiseen kerran viikossa paikan päällä. Talon infopiste on avoinna yleisölle torstaisin klo 15–18.

Infopisteessä ovat esillä konserttitalin akustiikan testauksessa käytetty pienoismalli ja

tietoa sen roolista akustiikan suunnittelussa, koko talon pienoismalli sijoitettuna oikeaan asemaansa Mannerheimintien varrella sekä tietoa rakentamisen vaiheista, tekijöistä ja materiaaleista. Lisäksi esitetään havainnekuvia talosta sisältä ja ulkoa. Niiden myötä avataan näköaloja ja tunnelmia myös valmiin Musiikkitalon tulevaisuuteen. Talon päätoimijat Helsingin kaupunginorkesteri, Radion sinfoniaorkesteri ja Sibelius-Akatemia esittelevät toimintaansa infopisteessä.

Yleisö voi jättää tervehdyksensä ja esittää toiveitaan Mu-

siikkitalon tulevaisuuteen liittyen.

Sisäänkäynti infopisteeseen on Musiikkitalon työmaan rautatieaseman puoleisessa päässä Töölönlahdenkadun ja Eero Erkon kadun kulmassa Sanomat-aloa vastapäätä.

Musiikkitalon kokonaispinta-ala on 36 000 neliometriä ja tiloihin tulee konserttisalien ohella kahviloita, Musiikkitalokauppa, Klubiravintola sekä pihabaari. Konsertoimaan päästään näillä näkymin syksyllä 2011.

• Töiden edistymistä voi seurata myös osoitteessa www.musiikkitalo.fi.

Helsinki-Seuralla juhlavuosi

Helsinki-Seuran jäseniä yhdistää kiinnostus ja kiintymys Helsinkiin. Kaikille avoin yhdistys on toiminut jo 75 vuotta seuratien ja kommentoiden valppaasti kaupunkikulttuuria ja kaupunkiympäristöön liittyviä kysymyksiä.

Kaupungin menneisyyden tutkimisen edistäminen ja nykypäivään vaikuttaminen lomittuvat seuran toiminnassa. ”Vuosien varrella Helsinki-Seura on osaltaan vaikuttanut monien historiallisten rakennusten ja miljöiden säilyttämiseen, esimerkiksi Ruoholahden villojen ja Sörnäisten Kokostehaan rakennuksen” kertoo seuran nykyinen puheenjohtaja, erikois-tutkija **Martti Helminen**.

Kaupunkilaisten iloksi Helsinki-Seura järjesti uuden vuoden vastaanoton Senaatintorilla 1930-luvulta lähtien 60 vuoden ajan. Myös viikon mittaiseksi tapahtumaksi kehittyneen Helsingin eli kaupungin syntymäpäivän vietto käynnistyi aikoinaan Helsinki-Seuran 50 vuotta sitten tekemästä aloitteesta.

Helsingin pääkaupungiksi kottamaisen vuosipäivänä 8. huhtikuuta vuonna 1934 perustettu seura on julkaissut erilaisia Helsinki-aiheisia kirjoja vuodesta 1936 lähtien. Kirjoittajina on

ollut lukuisia asiantuntijoita ja aikalaisvaikuttajia **Mika Waltarista Päiviö Tommilaan ja Nils Erik Wickbergiin**. Juhlavuodeksi ilmestynyt seuran uusin julkaisu kertoo Kaupungin historian.

Helsinki-Seuran ja Helsingin seudun kesäyliopiston järjestämät suositut avoimet luentosarjat jatkuvat syksyllä. Nyt teemana on 1950-luvun Helsinki – musiikista urheiluun, asumisesta elokuvaan, Porkkalan parenteesista nuorisokulttuuriin. Luennoitsijoina ovat muun muassa Suomen Urheilumuseon johtaja **Pekka Honkanen**, tutkijatohtori **Kristina Ranki**, professori emerita **Riitta Nikula** ja dosentti **Anja Ker-vanto Nevanlinna**. Luennot pidetään tiistaisin 6.10.–8.12. klo 17.30–19 Kongressikeskus Paasitornissa, Paasivuorenkatu 5. • www.helsinkiseura.fi

Marian sairaala muuttaa

Marian sairaala muuttaa 24.9. uuteen Haartmanin sairaalaan Meilahteen. Päivystyksen lisäksi tiloihin siirretään kaikki Marian sairaalan vuodeosastot. Marian päivystyspoliklinikka suljetaan torstaiaamuna 24.9. kello 8, jolloin Haartmanin päivystyspoliklinikka avautuu.

Haartmanin sairaalassa on aikuisten terveyskeskuspäivystys sekä sairaalapäivystys. Hoitaja arvioi potilaiden hoidon kiireellisyysden ja ohjaa heidät joko terveyskeskus- tai sairaalapäivystykseen. Terveyskeskuspäivystys on auki arki-iltaisin kello 16–22 sekä viikonloppuisin ja pyhinä kello 8–22. Sairaalapäivystys on auki ympäri vuorokauden.

Haartmanin päivystyspoliklinikka on suunnattu ensisijaisesti eteläisen, keskisen ja läntisen Helsingin yli 16-vuotiaille asuk-

Kuva Kimmo Brandt

Marian sairaala muuttaa uuteen Meilahdessa sijaitsevaan Haartmanin sairaalaan.

kaille. Muita asukkaita palvelee Malmin sairaalan päivystys. Alle 16-vuotiaat hoitaa Lastenkliniikka. Haartmanin sairaalassa aukeaa 1.10. myös suun terveydenhuollon päivystys. Se palvelee arkisin helsinkiläisiä ja vir-

ka-ajan ulkopuolella lisäksi Espoon, Kauniaisten, Kirkkonummen ja Vantaan asukkaita.

Haartmanin sairaalaan suositellaan kuljettavaksi julkisilla liikennevälineillä, koska sairaala-alueella on niukasti asiakas-

Rautava kaupunginhallituksen johtoon

Risto Rautava (kok.) aloitti syyskuun alussa Helsingin kaupunginhallituksen puheenjohtajana edellisen puheenjohtajan Suvi Rihtniemen (kok.) siirryttyä Helsingin Seudun Liikenne -kuntayhtymän toimitusjohtajaksi. Rihtniemi jätti uusien tehtävien vuoksi myös muita kaupungin luottamustoimiaan. Hänen tilalleen kaupunginvaltuustoon nousi kokoomuksen varavaltuutettu Milla Wik-

sten. Kaupunginhallituksen konsernijaoston puheenjohtajaksi puolestaan valittiin Risto Rautava ja uudeksi konsernijaoston jäseneksi Laura Rätty (kok.).

Risto Rautava on ollut kaupunginvaltuuston jäsen vuodesta 2001 lähtien. Hän on toiminut kaupunkisuunnittelulautakunnan puheenjohtajana ja kokoomuksen valtuustoryhmän puheenjohtajana. Rautava jätti nämä tehtävät aloitettuaan

kaupunginhallituksen puheenjohtajana. Hänen tilalleen kaupunkisuunnittelulautakunnan puheenjohtajaksi valittiin Tatu Rauhamäki ja kokoomuksen valtuustoryhmän puheenjohtajaksi Laura Rätty.

55-vuotias Risto Rautava on siviilissä asiantuntijapalveluita tarjoava yrittäjä. Upseerin koulutuksen saanut Rautava toimi puolustusvoimien palveluksessa vuoteen 2006 saakka.

Kuva Pertti Nisonen

Risto Rautava on uusi kaupunginhallituksen ja kaupunginhallituksen konsernijaoston puheenjohtaja.

Infopankin monikieliset palvelut paranivat

Valtakunnalliseen Infopankki-verkkopalveluun liittyneiden Espoon, Vantaan ja Kauniaisten monikieliset sivut julkistettiin 7.9. Samalla Helsingin tiedot uudistettiin. Uusi Helsingin seutu -osio palvelee kaikkia alueen asukkaita sekä seudulle muuttoa suunnittelevia.

Infopankin sivuille on koottu 15 kielellä tietoa muun muassa asumisesta, koulutuksesta, suomen ja ruotsin kielen opiskelusta, lupa-asioista sekä työstä.

Suomessa asuu noin 190 000 henkilöä, joiden äidinkieli on muu kuin suomi, ruotsi tai saame. Näistä noin 91 000 henkilön

kotipaikka on Helsinki, Espoo, Vantaa tai Kauniainen.

Sivuille on tulossa myös lisää palveluja. Vuonna 2010 Infopankissa avautuu Helsingin seudun suomen kielen koulutustietohaku, josta tietoja voi hakea suomeksi, englanniksi ja venäjäksi.

Infopankki on valtion ja kun-

tien rahoittama verkkopalvelu, jota hallinnoi Helsingin kulttuurikeskus. Tiedonjulkistamisen valtionpalkinnon ja Euroopan komission laatuleiman saaneella verkkopalvelulla on noin 50 000 käyttäjää kuukaudessa.

● Helsingin seutu -sivut osoitteessa: www.infopankki.fi/helsinginseutu

Harrastusparatiisi nuorille

Uusi Nuorisopuisto on kerännyt päivittäin yli sata kävijää Pihlajamäkeen. Nuorten aloitteesta perustetun puiston vetonauloihin kuuluu esimerkiksi Suomen suurin vertti-ramppi.

Monitoimikentällä on pelattu pallopelejä. Nurmialueet taas sopivat vaikka rugbylle tai joo-gaan. Alueella on tytöille omistettu osa, Tyttöjen puisto, am-

fiteattereineen ja pesäkeinui-neen. Alue sopii tanssin, teatterin ja taiteen harrastamiseen. Kesällä tytöt ovat tehneet esimerkiksi helmikoruja ja paina-neet kankaita.

Alueella jo vanhastaan toiminutta Savelan skeittipuistoa laajennettiin ja se sai nimekseen Freestylepark. Nyt siellä voi harrastaa esimerkiksi skeit-

Kuva Roy Koro

tausta, BMX-pyöräilyä ja tempurullaluistelua, ja sieltä löytyvät dirt-rata sekä vertti-ramppi.

Nuoret ovat kesällä pyöritäneet puiston reunassa olevaa Pihlis caféta. Rakennuksessa

on myös info- ja ensiapupisteet sekä harrastus- ja pelivälineiden lainavarasto.

Puiston suunnitteluun osallistui parisataa 7–25-vuotiaista. Lähiörahaston varoin toteutettu hanke maksoi noin 1,6 miljoonaa euroa. Nuorisopuistoa ylläpitävät Helsingin kaupungin nuorisosiainkeskus ja rakennusvirasto.

LyhytInfo

Helsinkiläisten turvallisuutta tutkitaan

Näinä päivinä saa 5 500 helsinkiläistä postiluukustaan kyselyn, jolla kartoitetaan heidän turvattomuuskokemuksiaan ja rikosten kohteeksi joutumistaan. Kysely tehdään kaupungin ja Helsingin poliisilaitoksen yhteistyönä. Tutkimuksen tekee kaupungin tietokeskus ja tulokset julkaistaan alkuvuodesta 2010.

Turvallisuus on monissa tutkimuksissa osoittautunut tärkeäksi asuinalueen viihtyvyystekijäksi. Asuinalueiden tasapainoinen kehittäminen on kaupungin keskeinen tavoite ja turvallisuustutkimus yksi väline tässä työssä.

Helsingin turvallisuustutkimus tehdään kolmen vuoden välein ja nyt tehtävä kysely on järjestyksessä kolmas. Helsinkiläiset ovat vastanneet kyselyyn aktiivisesti, mikä kertoo siitä että aihe koetaan tärkeäksi. Hyvä vastausaktiivisuus parantaa tutkimuksen luotettavuutta ja antaa näin tärkeää tietoa asukkaiden kokemuksista ja mielipiteistä.

Ahtisaarelle aukio

Katajanokalla Merikasarmin korttelissa sijaitseva aukio on nimetty presidentti Martti Ahtisaaren mukaan. Päätöksen aukion nimestä teki kaupunginhallitus elokuussa. Perusteluissa todetaan, että aukio Carl Ludvig Engelin suunnittelemana Merikasarmilla ulkoministeriön toimipaikan yhteydessä on arvokas ja sopiva Ahtisaaren toiminnan muistamiseen.

Helsingissä on aiemminkin nimetty alueita ja katuja presidenttien mukaan. Vuonna 2007 otettiin käyttöön presidentti Mauno Koiviston nimeä kantava aukio Kampissa. Nimistöstä löytyvät myös Mannerheim, Paasikivi, Kekkonen, Ståhlberg, Relander, Svinhufvud, Kallio ja Ryti.

Kuva Pertti Nisonen

Helsinki-kanava netissä

Helsinki-kanava tarjoaa suoria nettilähetystyksiä kaupungin keskeisimmältä päätöksenteon paikalta kaupunginvaltuuston istuntosalista. Valtuuston kokouksia voi seurata sekä suorina lähettyksinä että videotallenteina.

Tallenteina löytyvät myös asukasillat ja Hesän Nuorten Ääni-kokoukset. ● www.helsinkikanava.fi

Salermo panee vauhtia pyöräilyyn

Kuva Kimmo Brandt

Helsinki sai kesän alussa uuden pyöräilypomon, jolla on palo päällä ja paljon tuoreita ideoita. Marek Salermo aikoo panna vauhtia kaupungin pyöräilymahdollisuuksien parantamiseen. Koko asenne pyöräilyä kohtaan pitää muuttua.

Nykyyseen tilanteeseen Salermo on tyytymätön: ”Pyöräilyn kaksinkertaistaminen on hyväksytty kaupungin tavoitteisiin ja ohjelmiin, mutta ne ovat jääneet ohjelmiksi. Niillä ei ole yhteyttä suunnitteluun ja käytännön toimiin. Ohjelmista puuttuu realistinen ote.”

Salermon mielestä Helsingissä on nykyisin erinomaiset mahdollisuudet virkistyspyöräilyyn ja pyöräretkeilyyn, ajelemiseen, kun voi vapaasti valita reitin. Sen sijaan arkinen hyötypyöräily, esimerkiksi työmatkojen tekeminen fillarilla, on lapsenkengissä. Sen hän haluaa ottaa nyt painopisteeksi.

Pyöräilyn liikennemuo-to-osuus on Helsingissä pysynyt jotakuinkin ennallaan ainakin kymmenen viime vuotta, vaikka tavoite on ollut sen reipas nostaminen.

”Määrällisesti pyöräilymahdollisuuksia on lisätty, mutta laadullisesti ratkaisut ovat sellaisia, etteivät ne palvele pyöräilyn lisäämistä”, Salermo sanoo.

Lentävä lähtö

Kesäkuussa Helsingin kaupunkisuunnitteluvirastossa pyöräiliikenteen suunnittelijana aloittanut

Salermo sai työhönsä lentävän lähdön. Hänestä tuli julkis Helsingin Sanomain, Ylen aamutelevisi-on ja muiden tiedotusvälineiden haastatteluis-sa. Pyöräilypomon käsityksiä on kommentoitu koko kesä yleisönosastoilla, nettipalstoilla ja pääkirjoituksissa.

Salermo myöntää, että julkisuus on helpottanut työn aloittamista. Mies tuli tutuksi, ja se auttaa hommassa, jossa on tärkeää pitää yhteyksiä moniin suuntiin.

Palaute on ollut myönteistä, sekä kaupungin suunnittelijoiden joukosta että muualta tullut palaute. Salermo arvelee, että aika on kypsä muutok-selle. Tuoreille ajatuksille on kysyntää.

Hidas auto, ei nopea jalankulkija

Perusmunaus on Salermon mielestä se, että liikennesuunnittelussa polkupyörää on pidetty nopeana jalankulkijana, kun sitä pitäisi tarkastella hitaana autonä.

”Lainsäädännössä polkupyörä on ajoneuvo, mutta suunnittelussa se on otettu jalankulkuvälineenä”, Salermo sanoo.

☛ *Runeberginkadun uudet pyöräkaistat ovat Marek Salermon mielestä hyvä ratkaisu. Selkeästi erottuva pyöräkaista on ajoradan puolella, ei jalakäytävällä.*

Sen takia on rakennettu kevyen liikenteen väyliä, joille sekä jalankulkijat että pyöräilijät on ohjattu. Jalankulkijat ja pyöräilijät on totutettu olemaan yhdessä, vaikka järkevää olisi erottaa heidät toisistaan.

Salermo ymmärtää hyvin, että monessa paikassa jalankulkijat, varsinkin ikäihmiset, kokevat olonsa turvattomaksi, kun ohi kiitävät polkupyörät on ohjattu samalle reitille. Hänen 92-vuotias isoäitinsä ei pelkää mitään niin paljon kuin pyöräilijöitä.

”Minulle tulee paljon palautetta jalankulkijoilta, eikä kritiikki ole tuulesta temmattua.”

Pyöräilyä ei ole arvostettu

Huonoja ratkaisuja on tehty, kun pyöräilyä ei ole arvostettu liikkumismuotona, Salermo sanoo. Puuttuu liikenteen ohjaus ja hierarkia, yksiselitteinen pyöräily-ympäristö.

Yksinkertainen esimerkki on se, ettei kevyen liikenteen pääväylille ole useinkaan merkitty keskiviivaa, vaikka ohjeet sitä edellyttävät, ja se lisää turvallisuutta. Kaksisuuntaisten pyöriteiden pitäisi olla kolmen metrin levyisiä, mutta usein mennään kahdessa metrissä, jonka pitäisi olla vain poikkeus.

Keskusta-alueen kaksisuuntaiset pyörätiet ovat Salermon mukaan myös huonoa ajattelua. Eri suuntiin menevät pyörät pitäisi erottaa toisistaan.

Kun liikenneratkaisuja tehdään, autojen osalta otetaan huomioon trendi eli odotettavissa oleva autoilun kasvu. Trendiviiva unohtuu, kun kyse on pyöräilystä, vaikka tavoite on pyöräilyn kaksinkertaistaminen.

Salermo muistuttaa, että pyörä on ajoneuvo, jonka hallitseminen edellyttää liikennetaitoja. Niitä pitäisi opettaa nykyistä enemmän jo koulussa.

”Se olisi iso osa myös kokonaisturvallisuutta”, Salermo sanoo.

”Meiltä puuttuu vakiintunut pyöräily-ympäristö. Pyöräily tarvitsee ohjausta. On paljon paikkoja, joissa pyöräilijä voi nykyisin ajaa monella eri tavalla ja ennakoimattomasti. Niin ei pitäisi olla.”

Tukholmasta mallia

Salermolle hieno esikuva pyöräilyn järjestämisessä on Tukholma. Siellä tehtiin kymmenkunta vuotta sitten täyskäännös. Tukholmalaisten perusajatuksia on pyöräilyreittien yksisuuntaisuus ja toimivat liittymäjärjestelyt.

Helsinki allekirjoitti toukokuussa Euroopan parlamentissa ns. Brysselin asiakirjan, jossa tavoitteena on pyöräilyn kulkutapaosuuden nostaminen 15 prosenttiin ja pyöräilyonnettomuuksien puolittaminen vuoteen 2020 mennessä. Se on Salermon mielestä hyvä linjaus, eikä niin utopistinen kuin ensivaikutelmalta tuntuu.

”Euroopassa on hyviä esikuvia. Esimerkiksi Berliinissä pyöräilyn osuus kolminkertaistui kymmenen vuoden aikana”, Salermo sanoo.

Helsingissä on tuoreita hyviä ratkaisuja, kuten Runeberginkadun uudet pyöräkaistat, jotka on tehty ajoradan puolelle. Samanlaisia on tulossa lisää.

uudistamiseen

Olennaista on uudistaa pyöräilyteiden suunnitteluohjeet. Se kuuluu Salermon töihin.

Pyöräilypomon suuri haaste ovat syntyvät uudet kaupunginosat, Jätkäsaari, Kruunuvuori ja Kalasataman alue. Jätkäsaaren pyöräilysuunnitelmia parannettiin jo, kun myös kaupunginvaltuusto puuttui asiaan.

”Uusin kaupunginosiin pitää rakentaa toimiva pyöräily-ympäristö isommassa mittakaavassa.”

Myös kantakaupungissa, joka nykyisin on pyöräilyn kannalta Helsingin hankalin alue, on Salermon mukaan erittäin hyviä mahdollisuuksia muuttaa pyöräilyväyliä yksisuuntaisiksi.

Pyöräilijä on kuin poro

Salermon haastatteluissa kesällä nostettiin esille suhtautuminen pyöräilykypärään. Hän suosittelee kypärän käyttöä, mutta ei kannata kypäräpakkoa.

Pahimmillaan kypärä voi Salermon mukaan antaa väärän turvallisuudentunteen. Tärkeää turvallisuuden kannalta ovat hänen mielestään ensinnäkin hyvät liikennejärjestelyt ja vakiintunut pyöräily-ympäristö ja toiseksi fillaristien määrä.

”Pyöräilijät ovat kuin porot Lapissa. Yksinäistä poroa ei huomata ja se jää helposti auton alle. Mitä enemmän poroja on liikkeellä, sitä turvallisempaa se on poroille.”

Tapio Kari

Hollantilaiset moittivat Helsingin pyöräilyoloja

Helsingin suunnitelmat pyöräilyn kehittämiseksi ovat vaatimattomia ja vailla kunnianhimoa, sanotaan Rotterdamin kaupungin arviointiryhmän raportissa, joka valmistui viime keväänä.

Hollantilaisten mielestä käytössä olevat resurssit ja päätetyt toimet eivät ole riittäviä, jotta pyöräilyn kulkutapaosuus nousisi nykyisestä kuudesta prosentista kahteentoista vuoteen 2015 mennessä. Se on kaupungin hyväksymä tavoite.

Kiitostakin rotterdamilaisilta tulee. Esimerkiksi entiseen ratakuiluun Jätkäsaaresta keskustaan tehtävä pyöräilyreitti, baana, lasketaan plussaksi. Myös muita lupaavia suunnitelmia on, mutta paljon rohkeutta tarvitaan ennen kuin pyöräily on todellinen vaihtoehto autoilulle, raportissa todetaan.

Arviossa kaivataan suunnitelmaa kattavasta pyöräteiden verkostosta, joka mahdollistaisi kaupunkilaisille sujuvan työmatka- ja asiointipyöräilyn. Pyöräilyväylien suunnittelu pitäisi nostaa yhtä tärkeäksi kuin teiden ja joukkoliikenteen suunnittelu, hollantilaiset opastavat.

Raportissa arvostellaan pyöräteiden huonoa kuntoa ja vajavaista kunnossapitoa. Hollantilaiset muistuttavat, että talvisin lumi pitäisi poistaa nopeasti pyöräilyn pääväyliltä.

Rotterdamin kaupungin vertaisarviointiryhmä selvitti Helsingin ympäristöjohtamista ja kaupungin ekologista kestävyyttä.

Entinen ammattilainen, nykyisin normaalipyöräilijä

Marek Salerno, 31, on istunut paljon pyörän satulassa, laskujensa mukaan 350 000 kilometriä. Hän on entinen kilpapyöräilijä ja ammattilainen, joka ajoi vuosituhanen alussa belgialaisessa tallissa Euroopan kevätklassikkoja.

Hänellä on kilpatausta myös Suomesta. Kotimaassa hän ajoi Turun Urheiluliiton väreissä. Meriittilistalla on muun muassa Porvoon Ajojen voitto vuosilta 2005 ja 2008.

Nykyisin Salerno sanoo olevansa normaalipyöräilijä, joka ajaa kaupunkipyörällä 15 kilometrin työmatkansa. Työaikana hän ei ehdi pyöräillä pitkin kaupunkia, vaikka se olisi tarpeellista.

Salermon diplomityö Teknillisellä korkeakoululla on vielä kesken. Tarkoitus on saada se valmiiksi ensi keväänä. Hän opiskelee liikennesuunnittelua. Lopputyön aihe sivunnee pyöräilyn järjestämistä.

🟢 *Vihreää valoa pyöräilylle. Marek Salerno on entinen ammattipyöräilijä ja nykyisin liikennesuunnittelija.*

Mahdollisuuksien talo

Uusi asunnottomille tarkoitettu Hietaniemenkadun palvelukeskus kohoaa korkealle niin kerroksiltaan kuin arvoltaan – sitä onkin ehditty kutsua taivaaksi.

En voi sanoa tästä paikasta muuta kuin kiitos. Tämä on yhdenlainen taivas. Kaikille on lämmin yöpaikka ja ruokaa. Olen saanut nukuttua kunnolla pitkää aikaa, kun ei tarvitse rutistaa reppua kainalossa milloin missäkin rappukäytävässä tai saunan eteisessä. Sössin elämäni toisen avioeron ja parhaan kaverini kuoleman jälkeen. Tuli upotettua murheita viinaan. Siinä meni työ ja asunto tarvoineen”, kertoo viisikymppinen **Vesa Vuorinen**.

Hän on asunut Hietaniemenkadun palvelukeskuksessa muutaman kuukauden majoittuaan sitä ennen puolen vuoden ajan epämääräisissä paikoissa. Vuorisella on tavoitteena päästä lähiaikoina omaan asuntoon ja saada juominen kuriin.

”Olen ristinyt tämän pajan mahdollisuuksien taloksi. Täältä voi päästä vaikka mihin, jos on papua. Henkilökunta ymmärtää meidän tilanteen ja auttaa. Olen esimerkiksi itse ihan uupelo sosiaalipuolen asioissa, mutta olen saanut niihin selvennystä henkilökunnalta.”

Vuorinen asuu yhden hengen huoneessa, joita on 52 palvelukeskuksen yläkerroksissa. Huoneissa on jääkaapit, mutta asukkaat voivat käyttää myös yhteiskeittiötä ja ruokalaa. Heille on lisäksi yhteinen olo- ja tupakkahuone, saunalliset pesutilat ja pyykkitupa.

Palvelukeskuksen katukerros on omistettu tilapäistä yösiijaa tarvitseville. Tilat

ovat avoinna illasta aamuun. Paikkoja on 43 miehille ja 9 naisille.

”Meillä yöpyi elokuussa koko talossa keskimäärin 86 asiakasta yötä kohden. Ainakin vielä paikkoja näyttäisi riittävän kaikille tulijoille. Otamme vastaan vain yksin eläviä, sillä perheellisille ovat eri palvelut. Tilapäiseen yöpymiseen ei tarvita maksusitoumusta tai lähetettä”, kertoo palvelukeskuksen johtaja **Sanna Sunikka**.

Keskuksessa voi käydä kuka tahansa täysi-ikäinen asunnoton helsinkiläinen. Terveysasioissa auttavat sairaanhoitaja ja sekä lääkäri, ja asunto- ja toimeentuloasioissa sosiaalityöntekijät. Ovet ovat avoinna päiväkävijöille myös ruokalaan, pesutiloihin ja televisiolliseen oleskelutilaan. Ruoka- ja pesupalveluja voi käyttää anonyymisti.

Sauna lämpiää päivittäin

Helsingin kaupungin sosiaaliviraston ylläpitämä palvelukeskus on ollut avoinna kesäkuun alkupuolelta vuorokaudet ympäri. Henkilökuntaa on aina paikalla. Keskukseen yhdistettiin Herttoniemen asuntolan ja Pääskylänrinteen päiväkeskuksen toiminnot. Keskittämisellä saatiin Sanna Sunikan mukaan laajemmat palvelut asunnottomille. Esimerkiksi peseytymis- ja ruokailumahdollisuuksia pystyttiin lisäämään päivittäisiksi. Ruokala onkin löytänyt tiensä monen sydämeen maksutto-

”Olen nukkunut täällä hyvin, koska on omaa rauhaa ja saan oven lukkoon”, kertoo Vesa Vuorinen yhden hengen huoneensa ovelta.

malla aamupalallaan sekä huokeahintaisilla lounaillaan ja päivällisillään.

”Monet alakerrassa yöpyvät käyvät ruokalassa aamiaisella. Päivemmällä ruokailijoita on yleensä 50–70. Lämmitämme päivittäin saunan ja pesemme päiväkävijöiden päällä olevia vaatteita. Tarjolla on myös lahjoituksena saamiamme vaatteita ja kenkiä. Otamme niitä lahjoituksina vastaan koko ajan, samoin kirjoja ja lehtiä. Esimerkiksi alusvaatteista, sukista ja takeista on pulaa”, vinkkaa Sunikka.

Sääntöjä on tiukennettu

Hietaniemenkadun palvelukeskus on herättänyt kiivastakin keskustelua, mutta johtaja Sanna Sunikan mukaan hänelle asti on tullut vain reilut parisenkymmentä yhteydenottoa.

”Lähialueen asukkailta on tullut valituksia päihtyneistä, melusta ja ulosteista. Kaikki palaute on ollut asiallista ja olemme tehneet muutoksia sen perusteella. Esimerkiksi pihalla ei saa enää käyttää päihteitä. Henkilökuntamme pitää silmällä ympäristöä, niin kuin alueella kiertävät lähityöntekijätkin”, toteaa Sunikka.

Vaikka asukkaat valvovan silmän alla elävätkin, ei se haittaa Vesa Vuorisen mukaan asukkaita – se päinvastoin palvelee hänen mielestään kaikkien etua.

”Staffarit kiertää alueella ja laittaa meitä järjestykseen. En ihmettele, että ympäristö vastusti tätä paikkaa, mutta kyllä porukka on minusta aiheuttanut häiriöitä yllättävän vähän. Olen jutellut lähikaupassa alueen asukkaiden kanssa,

ja tuntuu, että ymmärrystä on alkanut löytyä, kun olen kertonut tilanteestani”, toteaa Vuorinen.

Asunnottomuuteen monta syytä

Johtaja Sanna Sunikan mukaan palvelukeskuksen tyypillinen asiakas on keski-ikäinen päihteitä käyttävä mies. Syyt asunnottomuuteen ovat moninaisia.

”On esimerkiksi asunnon menettämisä avioeron myötä. Henkilökuntamme valitsee yhden hengen huoneisiin majoittuvat asumishaastattelun perusteella. Kotamme löytää näille asiakkaillemme pysyvemmän asuinpaikan kolmessa kuukaudessa. Asunto voi olla esimerkiksi tavallisesta vuokrataloista tai tuetun asumisen paikka pienryhmäkodista. Linjana on se, että omin avuin selviävät asuisivat asuntoloiden sijaan tavallisen rakennuskannan asunnoissa.”

Sanna Sunikka kertoo kaupungin sosiaali- ja asuntotoimen laskeneen, että Helsingissä oli viime marraskuun 15. päivänä 3 150 asunnottomaa, joista 1 591 oli pitkäaikaisasunnottomia. Koska suurin osa heistä asui esimerkiksi asuntoloissa tai tuttavien luona, arvioitiin ulkona, porrashuoneissa tai vastaavissa paikoissa eläviä asunnottomia olevan muutamia kymmeniä. Helsingissä oli viime vuonna asunnottomille tarkoitettuja asukaspaikkoja 2 033 pienasunnoissa, 558 asuntoloissa, 374 tukiasunnoissa ja 178 tukikodeissa.

”Noiden paikkojen lisäksi on yksityisten palveluntuottajien tai järjestöjen ylläpitämää tuettua asumista ja palveluas-

”Alakerrassa on tilapäinen yösiija 52 kävijälle”, kertoo johtaja Sanna Sunikka.

Kuvat Jukka Uotila

mista. Lähivuosina valmistuu lisää yksi-koitä. Meidän talo keskittyy uusien paikkojen avauduttuakin auttamaan kaikista heikoimmassa asemassa olevia asunnottomia ja vähentämään erityisesti pitkäaikaisasunnottomuutta Helsingissä”, kertoo Sunikka.

Tiina Kotka

● Hietaniemenkadun palvelukeskus, Hietaniemenkatu 5 B (sisäpiha), p. 310 4011, päivätoiminta joka päivä klo 7.15–19, ensimmäisen kerroksen asumispäivystys joka päivä klo 18–8. Aamiaisen päivittäin klo 7.30–9.30, lounas klo 11–12.30, päivällinen klo 16.30–17.30, sauna ja pesula klo 7.15–13. Lahjoitettavia vaatteita, kenkiä, kirjoja ja lehtiä voi viedä ensimmäisen kerroksen vastaanottoon.

Asumistietoa netistä

Tietoa asunnottomuudesta, asunnottomien palveluista, asuntoloista ja tukiasunnoista on tarjolla nettisivuilla, jotka on koonnut Helsingin kaupunginosayhdistykset ry Helka osoitteeseen www.helka.net/kaikkienhelsinki. Sivuilla on esimerkiksi videoita sekä linkkejä asumispalveluihin. Helka haluaa sivujen avulla edistää kaupunkilaisten tiedonsaantia ja vaikutusmahdollisuuksia. Yhdistys esimerkiksi järjesti sivuillaan aiemmin syksyllä aihepiiriin liittyvän kyselyn, jonka tulokset julkistetaan lokakuussa.

Apua asumisen pulmiin

Asumisneuvojat auttavat niin häirikönaapurin kuin häätöuhan taltuttamisessa. Neuvoja on lisätty kasvavien ongelmien vuoksi.

Asumisneuvojien tärkeimpiä tehtäviä on ehkäistä häätöjä. Ne ovat todella ikäviä asukkaille ja kalliita sekä aikaavieviä kiinteistöyhtiöille. Olemme saaneet vähennettyä häätöjä. Eniten haasteita on ollut itäisillä ja pohjoisilla alueilla”, kertoo vastaava ohjaaja **Anne Kinni** sosiaalivirastosta.

Muutamissa Helsingin kaupungin kiinteistöyhtiöissä toimii sosiaaliviraston kouluttamia ja osittain palkkaamia asumisneuvoja. Tässä kuussa he saavat seitsemän uutta kollegaa useisiin kiinteistöyhtiöihin ja parille sosiaaliasemalle. Tällä hetkellä neuvojilta pyydetään apua erityisesti maksujärjestelyihin.

”Ylivelkaantuminen ja maksuvaikeudet ovat lisääntyneet. Moni on joutunut pulaan esimerkiksi otettuaan pikavippejä. Niitä on helppo saada, mutta korot ovat suuret ja perintä on tehokasta ulosottoon asti. Monelle on yllätys, että ulosotosta tulee luottohäiriömerkintä, mikä puolestaan

vaikuttaa huomattavasti vuokra-asunnon saamista”, toteaa Kontulan Kiinteistöt Oy:ssä ja Vesalan Kiinteistöt Oy:ssä työskentelevä asumisneuvoja **Satu Saukko**.

Asumisneuvojat auttavat asiakkaitaan löytämään sopivia palveluja velkaneuvonnasta päihde- ja mielenterveyspalveluihin. Neuvoja työllistävät myös naapureista tehdyt valitukset.

”Rohkaisemme asukasta kertomaan naapurille häiritsevista asioista. Jos se ei syystä tai toisesta onnistu tai tuota tuloa, saatamme pitää kokouksen, jossa voi olla paikalla asianosaisten lisäksi esimerkiksi sosiaali- tai maahanmuuttajatyöntekijöitä. Tapaamiset ovat vapaaehtoisia. Joskus häiriöstä kertovalle asukkaalle riittää se, että hän saa keventää sydäntään. Jotkut eivät halua asioita vietävän eteenpäin”, kertoo Satu Saukko.

Tapahtumia asukkaille

Kaikki asumisneuvojien työ ei ole kuitenkaan vain neuvomista tai ongelmien ratkomista, sillä he auttavat mahdollisuuksiensa mukaan asukkaita ja taloyhtiöitä järjestämään tapahtumia ja kerhotoimintaa.

”Tapahtumapuoli tuppaa tosin jäämään vähemmälle huomiolle, koska ydintehtävät nielaisevat suurimman osan työajasta”, pahoittelee Saukko.

Asumisneuvonta kuuluu hallinnollisesti Helsingin kaupungin sosiaaliviraston toimialaan. Virasto rahoittaa henkilökustannuksista 70 prosenttia. Loppuosuudesta vastaavat Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus ARA sekä kiinteistöyhtiöt. Toiminta pohjautuu Helsingin kaupungin asunto-ohjelmaan ja hallitusohjelman asuntopoliittiseen toimenpideohjelmaan. Myös muutamissa yksityisissä helsinkiläisissä kiinteistöyhtiöissä on asumisneuvoja.

Tiina Kotka

Asumisneuvojen yhteystiedot:

Kantakaupungin Kiinteistöt Oy (maarit.kojo@hel.fi), Kontulan ja Vesalan Kiinteistöt Oy (satu.saukko@hel.fi), Kiinteistö Oy Maunulan Asunnot (pirjo.hautakangas@hel.fi), Malmin Kiinteistöt Oy (sari.torvinen@hel.fi), Vuosaaren Kiinteistöt Oy (maria.nordman@hel.fi), läntinen sosiaaliasema (merja.kallinki@hel.fi ja niina.vasara@hel.fi) sekä Herttoniemen sosiaaliasema (sari.ylitalo@hel.fi ja johanna.ihme@hel.fi).

Kuva Jukka Uotila

”Häätöjen estäminen ja viihtyisän asumisen turvaaminen ovat tärkeimpiä tehtäviämme”, kertovat asumisneuvoja Satu Saukko (vas.) sekä hänen vasta aloittaneet kollegansa Niina Vasara (kesk.) ja Johanna Ihme.

Roihuvuoreen uusi palvelutalo

Juuri avattuun Roihuvuoren palvelutaloon on saatu uusitut tilat varttuneille muistisairaille ja nuorille päihdekuntoutujille.

Kodinomaisuutta ja päihteettömyyttä korostavassa palvelutalossa on alle 65-vuotiaille muistisairauksista tai

-häiriöistä kärsiville 3 ryhmäkotia, joista kussakin on 10 asukaspaikkaa. Henkilökuntaa on paikalla ympäri vuorokauden ja asukkaat liikkuvat talon ulkopuolella vain saattajien kanssa, koska he tarvitsevat jatkuvaa valvontaa ja apua toimitissaan.

Palvelutalossa on nuorille päihdekuntoutujille 22 tukiasuntoa, joista heidän on tarkoitus siirtyä omaan asuntoon ja itseensä elämään. Siihen harjaantumisen heitä tukee kaksi työntekijää. Roihuvuorentie 3:ssa sijaitsevaa palvelutaloa ylläpitää Helsingin kaupungin sosiaalivirasto.

Asuiko neiti Töölössä ja muita elokuva-arvoituksia

Tunnistatko suomalaisten elokuvien tekijöitä, esiintyjä ja kuvauspaikkoja?

Agapetuksen Syntipukkia (1935) kuvattiin etupäässä Stockmannin tavaratalossa. Omalaatuisen äidinpojan Mus-su Koikkalaisen (Kaarlo Kartio) kotitalo pihoineen on kuitenkin tunnistamatta. Tunnistatko tämän talon tai tiedätkö muita helsinkiläisiä taloja joissa on filmattu elokuvaa?

Nyt kaivataan kansalaisten elokuvatietoja ja muistoja. Kansallinen audiovisuaalinen arkisto, entinen Suomen elokuva-arkisto, täydentää ja korjaa Suomen kansallisfilmografia -kirjasarjan pohjalta tietokantaansa. Työn alla ovat aluksi ensisijaisesti vuosikymmenet mykkäelokuvasta 1910-luvulta studiokauden loppuun 1960-luvulle.

Arkiston kotisivun elokuvalinkeistä pääsee katsomaan valokuvia elokuvista, joissa mukana olleita henkilöitä tai kuvauspaikkoja ei ole vielä tunnistettu.

”Jokainen pieni tiedonsirpale näistä ja kaikista muistakin elokuvista on tervetullut”, korostaa perinnetutkija **Juha Seitajärvi** ja kehottaa käymään www.kava.fi/tunnistatko-tekijoita-ja-kuvauspaikkoja -osoitteessa.

Tunnistatko helsinkiläisiä kuvauspaikkoja?

Elokuviissa esiintyvää vanhaa helsinkiläistä rakennusperintöä ja kulttuurimaisemaa selvitetään. Katunäkymät ovat monin paikoin muuttuneet radikaalisti viime vuosikymmeninä, ajatellaanpa vaikkapa Länsi-Pasilan ja Hermannin puutalojen katoamista.

Studioajalla (1920–1963) lähes kaikkia elokuvia kuvattiin helsinkiläisissä filmistudioissa, vaikka ulkokuvia olisikin otettu eri puolilla Suomea. Erityisesti asuntojen sisäkuvat kuvattiin useimmiten studioissa.

Nyt selvitetään eri paikkakunnilla kuvauspaikkoina olleita kartanoita ja huviloita, kirkkoja, sairaaloita, kahviloita ja ravintoloita, erilaisia kauppia ja liikkeitä, tehdasnäkyviä ja -saleja, elokuvateatteri- ja konserttisaleja auloihin, kouluja, asuintalojen porraskäytäviä jne. Näistä tapauksissa myös sisäkuvat on usein kuvattu autenttilla paikoilla eikä studiossa.

”Tarkoituksena on luoda yhteistyötä paikallisyhdistysten, esimerkiksi kaupunginosayhdistysten sekä eri alojen museoiden kanssa tunnistustarkoitukseen. Toisaalta monet bongaavat tuttuja kuvauspaikkoja ihan katsomalla elokuvia televisiosta. Silloinkin voisi ottaa yhteyttä meihin”, Seitajärvi sanoo.

Tunnistatko tämän valomiehen joka toimi Suomi-Filmissä ainakin 1930-luvulla? Kuvassa asetellaan valoja Valentin Vaalan elokuvaan Niskavuoren naiset (1938) Haagan studiossa. Tiedätkö muista vanhojen elokuvien tekijöistä?

KAVAn nettisivulla on tällä hetkellä kysymyksiä noin 110 elokuvasta mykkäelokuvista 1950-luvulle asti, mutta kaikista muistakin elokuvista tarvitaan tietoja. Sivuja täydennetään jatkuvasti.

Viime aikoina saaduista kuvauspaikkatiedoista Seitajärvi mainitsee täkyjä, kuten tiedon, että Niskavuori taistelee (1957) -elokuvan säätytanssit käytiin Helsingin kaupungintalon juhlasalissa. **Mirjami Kuosmanen** -melodraaman Sinä olet kohtaloni (1945) elokuvan konserttisalin aula ja tarinan sairaalan portaat ovatkin molemmat elokuvateatteri Metropolista eli nykyisen Kino-Palatsin tiloista Kaisaniemestä.

Matti Kassilan ikimuistoisen Tyttö kuunsillalta (1953) -elokuvan vuorineuvoksen huvila on oikeasti sittemmin kohun vallassa purettu Ison-Britannian suurlähetystö Villa Baumgartner Kaivopuistossa.

Asikkalassa muuten kuvatun Miehen kylkiluun (1937) ravintolakohtaukset sisä- ja ulkokuvineen kuvattiin Linnanmäen huvipuiston läheisyydessä legendaarisessa ravintola Alppilassa. Käpylän entinen rautatieasema on edustavasti mukana **Hannes Häyrinen** -jännityskomediassa Synnitön lankeemus (1943) ja Malmin höyryleipomo on kahvilana viimeisessä **Lea Joutseno** -elokuvassa Kilroy sen teki (1948).

Kuka tietäisi 1950-luvun Pekka ja Pätkä -elokuvien helsinkiläisistä kuvauspaikoista? Tai kantakaupungin ulkopuolella kuvatuista elokuvista?

Elokuvien tekijöitä jäljitetään

”Oletko itse tai onko joku sukulaisesi ollut mukana elokuvan teossa? Ota yhteyttä!” Seitajärvi kannustaa.

Elokuvan tekijöitä ja heidän perillisiään yritetään jäljittää esimerkiksi tilikirjojen ja henkilökuntaluetteloiden avulla. 1930–1960-lukujen Suomi-Filmin, SF:n, Fennofilmin, Jäger-Filmin, Tulion, Veikko Itkosen ja Fennadan ja muiden elokuvayhtiöiden nuorimmat tekijät ovat vielä elossa. He toimivat vielä kouluikäisinä ollessaan esimerkiksi klaffeina, valopoikina tai assistentteina.

Vanhat elokuvantekijät tunnistavat usein myös työtovereitaan elokuvien työkuvista. Sukulaiset tunnistavat omaisiaan elokuvien kuvista. Katoavaa muisti- ja perinnetietoa on saatu selville haastatteluista. Vanhempi ikäpolvi muistaa lennokkaita tarinoita filmauksista – toisaalta jutut kulkevat perintönä.

Esiintyjä etsitään

Oletko itse tai onko joku sukulaisesi tai tuttavasi esiintynyt jossakin kotimaisessa elokuvassa? Vanhojen elokuvien sivuosien esiintyjä selvitetään. Ammattinäyttelijöiden lisäksi elokuvissa käytettiin myös teattereiden iltä näyttelijöitä ja oopperan kuorolaisia.

”Hauskana anekdoottina voi kertoa, että ennen Ohjelma-avustajat ry:n olemassaoloa avustajina käytettiin muun muassa VR:n henkilökuntaa. Amatöörejäkin käytettiin, erityisesti lapsirooleissa. Vastikään saatiin yleisön kautta selville, että Tulion kohtalodraaman Rikollinen nainen (1952) keskeistä lapsiosaa esitti **Martti Pet-sola**”, Seitajärvi mainitsee.

”Tietäisikö joku vaikkapa Suomisen perhe -elokuvien kreditomattomista eli alkuteksteissä mainitsemattomista tekijöistä ja esiintyjistä?”

Hannu Lemisen historiallista rakkauselokuvaa *Morsiusseppä* (1954) kuvattiin mm. Linnunlaulun huviloissa. *Hulttio ylioppilaspoika* (*Jussi Jurkka*) vieraillee vuoroin bordellissa, vuoroin viettää opiskelijaelämää. Tässä tarinan Allan tapaa toverinsa (vas. *Ekke Hämäläinen*) yliopiston portaissa. Tunnistatko porraskäytävän ja Allanin muiden tovereiden esittäjät? Tiedätkö mitä muita porraskäytäviä on tallennettu suomalaiselle elokuvaselvityksille?

Teuvo Tulio valmisti *Regina Linnanheimon* tähdittämästä kohuelokuvastaan *Nuorena nukkunut* (1937) sekä suomenkielisen että ruotsinkielisen version. Keskeistä professorin osaa näytteli molemmissa *Kaarlo Veres*. Tiedätkö kuka kätkeytyi tämän salanimen taakse? Tiedätkö muuta Tulio-elokuvien esiintyjistä?

Perinnetutkimushanke etsii myös tietoja elokuvien tanssijoista, muusikoista ja laulajista.

”Kiinnostavaa olisi myös tietää kenen äänellä näyttelijä laulaa roolissaan. Selvinneistä tapauksista voi mainita, että tuottaja **Matti Schreckin** vaimo **Aino Schreck** esitti *Lea Joutsenon* lauluosuudet komediassa *Morsian yllättää* (1941).

Mutta kenen äänellä **Elina Pohjanpää** esittää *Godzinskyn* säveltämät laulunsa elokuvassa *Kuisma ja Helinä* (1951)?”

Kirja Helsingin ja elokuvan ystäville

Elokuvien Helsinki – Suomisen perheen, komisario Palmun, Calamari Unionin Frankkien ja monien muiden rakastettujen hahmojen kotikaupunki – esittänyt **Outi Heiskasen** ja **Minna Santakarin** runsaasti kuvitetussa teoksessa *Asuuko neiti Töölössä? Elämää elokuvien Helsingissä*. (Kustannusosakeyhtiö Teos 2004)

Elokuvia tehtiin paljon myös kantakaupungin ulkopuolella kartanoiden ja huviloiden pihalla. Tiedätkö missä paikoissa on kuvattu? Tunnistatko tämän *Edvin Laineen* jännityselokuvan *Kultainen kynttilänjalka* (1946) kuvauspaikan?

Perinteen kerääjä

Suomalaisen elokuvakulttuurin ja -perinteen kerääminen on Kansallisen audiovisuaalisen arkiston KAVAn päätehtäviä. ”Etenkin filmimateriaalia etsitään”, kertoo perinnetutkija *Juha Seitajärvi*. Vanhoja filmikeloja eri vuosikymmenien näytelmäelokuvista, dokumentti- ja lyhytelokuvista tai vaikkapa mainoksista löytyy vieläkin talojen kellareista, ullakoilta tai varastoista.

”KAVAlla on näille loistavat säilytysolosuhteet esimerkiksi Otaniemen filmivarastoissa”, Seitajärvi vakuuttaa. Omistusoikeus säilyi aineiston antajilla.

Elokuvista kerätään niihin liittyviä asiakirjoja kuten käsikirjoituksia, tilikirjoja, filmaussopimuksia, valokuvia tai niiden negatiiveja, nuotteja, käsiohjelmia, musiikki-ohjelmia jne. tai vaikkapa otteita vieraskirjoista. Jotkut elokuvat ovatkin säilyneet ainoastaan valokuvien kautta. Mykkäajan kotimaisten elokuvien musiikkiohjelmia kaivataan erityisesti. Seitajärvi kertoo, että tarkoituksena on järjestää restauroituista elokuvista alkuperäisen

kaltaisia esityksiä oikeine musiikkeineen. Viimeksi KAVA esitti Helsingissä kuvattua elokuvan *Korkein voitto* (1929) autenttisten musiikkivalintojen kera.

Elävän kuvan museo

KAVAlla on myös museo, jonka osoite on Vanha Talvitie 9. Sinne kaivataan esimerkiksi elokuvaan liittyvää rekvisiittaa ja puvustoa. Viimeaikaisiin saamiin kuuluvat muun muassa Suomen Filmitöiden (SF:n) ohjaajan ja tuottajan **Toivo Särkän** työntekijöiden teettämä 60-vuotisjuhla-albumi, *Uuno Turhapurolle* teetetyn presidentin vitjat, *Vodkaa komisario Palmu* -elokuvan lavastuspiirustukset ja näyttelijä **Kirsti Hurmeen** Jäger-Filmin filmaussopimus 1930-luvulta.

• Ota yhteyttä perinnetutkija *Juha Seitajärveen*, osoite KAVA/Seitajärvi, PL 16, 00501 Helsinki, puh. (09) 615 4017, 045 657 7383 tai email: juha.seitajarvi@kava.fi, Kavan kotisivut www.kava.fi. Katuosoite on Sörnäisten Rantatie 25.

Myös lukuisia aitoja suomalaisia tehtaita, liikkeitä ja kauppoja on ikuistettu näytelmäelokuvainkin. Tiedätkö niistä tapauksista? *Aku Korhosen* tähdittämä *Yöpartija vain...* (1940) kertoi tarinan sadasta työstä ja yhdestä miehestä, nimittäin yöpartijasta ja häneen ystäväystyivistä sadasta työntekijänaisesta. Tunnistatko tämän tehdasnäytelmän, joka saattaa liittyä kutomoon? Tunnistatko elokuvan avustajia?

Pikku Huopalahdessa Mätäpuron suulle on rakennettu kalaportaat.

Puroa pitkin

Mätäpuron seuraaminen vie retkelle kolmeen kaupunginosaan. Vastavirtaan kulkeva siirtyy kaupunkimaisemasta vähitellen yhä metsäisempiin maastoihin.

Mätäpuro laskee Pikku Huopalahden kaupunginosassa samannimiseen merenlahteen. Pikku Huopalahden riemun kirjavat, oikukkaasti polveilevat rakennusmassat ovat ilon aihe klassisten betonilähiöiden yksitoikkoisuutta inhoaville asukkaille - ja kauhistus ”vähemmän on enemmän” – periaatetta vaaliville hyvän maun vartijoille.

Niittymäinen rantapuisto hiekkakäytävineen seuraa kapeaa merenlahtea, jonka pohjukassa venelaiturit ja asuintalojen rajaama kivetty aukio tuovat mieleen etelän lomakohteen. Aurinkoisena päivänä syksyinen alakulo ei vielä latista leppoisaa tunnelmaa.

Puron suu on helppo paikallistaa: maamerkinä toimivat uomaan rakennetut kalaportaat ja virran ylittävä näyttävä silta näköalatasanteineen. Pienempiä siltoja puron yli johtaa useampiakin sen laiskasti soluessa Tilkanniityn hoidettujen nurmikenttien läpi.

Haagan läpi virtaavassa Mätäpurossa on oma taimenkanta, joka viihtyy kunnostetuilla kutusorakoilla.

Haagaa kohti edetessään Mätäpuro katoaa putkeen. Pyöräilijä tai kävelijä pääsee kevyen liikenteen siltaa pitkin korkealle Vihdintien yläpuolelle. Täällä voi ihailla äskettäin loppuun saatettua liikennejärjestelyjen suurhanketta, Mannerheimintien, Vihdintien, Hakamäentien ja Hämeenlinnanväylän uusittua risteystä pitkinne tunneleineen.

Hämyjisät lehdot reunustavat puronvartta Keskuspuistossa.

Pienvedet kuntoon

Mätäpuro kuuluu kaupungin pienvesiohjelmaan, jonka tavoitteena on Helsingin purojen ja lampien tilan kohentaminen. Tavoitteena on, että pienvedet täyttävät EU:n vesipolitiikan hyvän ekologisen tilan vaatimukset vuoteen 2015 mennessä, kerrotaan kaupungin ra-

kennusvirastosta. Pienvesiohjelmassa on mukana 25 puroa sekä lampia, soita ja lähteitä.

Mätäpurossa on tavattu luontaisesti lisääntyviä taimeita. Kalastuskohdetta purosta ei voi tulla, mutta kalojen elämän seuraaminen jopa vilkkaan Hämeenlinnanväylän tun-

Tien toisella puolella Mätäpuro putkahtaa esiin korkeiden puiden katveessa Kauppalanpuistossa. Kiireinen kulkija voi nyt valita uuden pyörätien, joka myötäilee maisemoitua meluvallia Hämeenlinnanväylän varressa. Joka haluaa edetä hitaasti, hakeutuu alas puistoon ja lähelle puronvartta.

Haagan valtasuonen Kauppalantien ja Hämeenlinnanväylän välissä Kauppalanpuiston laakso muodostaa rauhallisen vihreän keitaan. Täällä Mätäpuroa reunustavat valtavat vanhat hopeapajut ja tervalepät. **Ukri Merikannon** veistos Tähystäjä vartioi puron ylittävää siltaa. Kauppalanpuisto on tarkoitus peruskorjata ensi vuonna. Suunnitelmaluonnos on jo nähtävillä ja kommentoitavissa rakennusviraston verkkosivuilla osoitteessa www.hkr.hel.fi/Suunnitelmat.

Keskuspuiston suojaan solahtaessaan Hämeenlinnanväylän itäpuolella Mätäpuro karistaa vähitellen kaupunkimaiset piirteensä ja mutkittelee rehevän kasvuston reunustamana.

Maunulanpuiston alueella ihastuttavat hämyisät rinne- ja purolehdot. Pilviin kurkottavat muhkuraiset vanhat koivut ja korkeat, järeät kuuset maata laahavine paksuine oksineen reunustavat pyöräilyväylää. Syksyinen metsä on täynnä kostean mullan ja sienimaiden tuoksua.

Puron pohjoinen ja itäinen haara yhdistyvät Maunulan uurnalehdon pohjoislaidalla ja täällä purobongaaajan on tehtävä vaikea valinta lähtee-kö seuraamaan päähaaraa kohti Maununnevaa vai itäistä haaraa aina Suursuolle asti.

Rita Ekelund

E-lasku säästää aikaa ja ympäristöä

”Sähköinen e-lasku on kuluttajalle ylivertainen vaihtoehto vaivattomuutensa takia”, sanoo talousarviopäällikkö Tuula Saxholm kaupungin talous- ja suunnittelukeskuksesta.

Kuulostaa hyvältä, mutta onko se oikeasti helpoaa? Kun Saxholm selittää, mistä on kyse, ennakkuuolut karisevat ja hyödyt kirkastuvat.

”E-laskussa kuluttajan ei tarvitse näppäillä laskuttajan tilinumeroa eikä laskun viitenumeroa, tietojen hyväksyntä riittää. Näppäilyvirheitä ei tule ja paperilaskuista pääsee eroon. Laskut voi myös arkistoida sähköisesti. Siirtymällä paperilaskuista e-laskuihin voimme säästää aikaa, vähentää näppäilyvirheitä ja toimia ympäristöystävällisesti.”

E-laskua voi nimittää ekologiseksi vaihtoehdoksi, sillä sähköisen kirjeen hiilidioksidipäästöjen arvioidaan olevan noin 40 prosenttia pienempiä kuin paperikirjeen.

”Helsinki on ollut edelläkävijä verkkolaskutuksen kehittämisessä”, Saxholm sanoo. ”Tällä het-

kellä kaupunki tarjoaa mahdollisuuden kuluttajan e-laskuun muun muassa lasten päivähoidon maksuissa, koululaisten iltapäivätoiminnan maksuissa, terveyskeskuksen asiakasmaksuissa, sähkölaskuissa ja vesilaskuissa.”

Paperista eroon

Helsingin kaupunki lähettää vuosittain yli 3 miljoonaa paperista laskua. Yksinomaan sähkö- ja kaukolämpölaskuja tuotettiin vuonna 2008 lähes 1,9 miljoonaa kappaletta. Seuraavaksi suurimman laskutusryhmän muodostavat sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksut. Kuluttajalaskujen yhteenlaskettu osuus kaupungin laskuista on 85–90 prosenttia.

Kaupungin laskuista lähes kaikki olisi nykyisellään mahdollista saada e-laskuina. Toistaisek-

si tätä mahdollisuutta käyttää vain hyvin pieni osa kuluttajista. Tavoitteena onkin saada nykyinen muutaman prosentin e-laskujen osuus kasvamaan merkittävästi.

Sähköistä asiointia kehitetään

Verkkopalvelujen edistäminen on ollut Helsingin kaupungin strateginen painopistealue jo pitkään. Tällä hetkellä kaupunki tarjoaa noin 60 kappaletta sähköisiä asiointipalveluja, joista osassa on käytössä vahva tunnistaminen julkishallinnon yhteisen Vetuma-palvelun kautta. Nykyiset asiointipalvelut on koottu osoitteeseen www.hel.fi/asiointi, ja lisäksi ne löytyvät virastojen sivuilta.

Seudullista yhteistyötä tehdään pääkaupunkiseudun kuntien asiointipalvelujen kehittämisessä, muun muassa kirjastojen ja työväen- ja kansalaisopistojen kesken.

Verkkopalvelut tarjoavat kuntalaisille vaihtoehtoja ja valinnanvapautta sekä tehostavat palvelujen tuottamista. Kärkihankkeita ovat digitaaliset oppimateriaalit osana verkko-oppimista, terveyspalvelut verkossa, tietotekniikka kaikkien ulottuville ja vuorovaikutteisten palaute- ja osallistumispalvelujen kehittäminen siten, että kuntalaisten ja hallinnon välinen vuorovaikutus on julkista ja avointa. Kokonaisuuteen kuuluu myös kuluva vuonna tuotantokäyttöön tuleva kuntalaisen asiointihistorian kokoava ja oman asian käsittelyn tilan seurannan mahdollistava asiointikansio.

- Lisätietoa e-laskun käyttöön-otosta saat omalta pankiltasi ja osoitteesta www.e-lasku.info. Asiointipalveluita lisätietoa osoitteesta www.hel.fi/asiointi.

Piirros Arto Nyyssönen

Taloushallintopalvelu siirtyy vastaanottamaan vain verkkolaskuja

Helsingin kaupunki tehostaa ja automatisoi jatkuvasti liiketoimintaprosessejaan. Osana tätä kehitystä kaupunki kannustaa kaikkia toimittajiaan verkkolaskutukseen.

Kaupunki vastaanottaa lähes miljoona ostolaskua vuodessa. Laskujen käsittelyä on 2000-luvun alusta lähtien tehostettu siirtymällä vähitellen ostolaskujen sähköiseen käsittelyyn ja verkkolaskujen vastaanottoon. Nyt tavoitteena on, että Helsin-

gin kaupungin keskitettyyn taloushallintopalveluun kuuluvat virastot ja liikelaitokset vastaanottavat 1.10.2009 alkaen ainoastaan verkkolaskuja.

Helsingin kaupungin Taloushallintopalvelu-liikelaitos eli Talpa käsittelee vuosittain noin 600 000 ostolaskua. Verkkolaskuja Talpa on vastaanottanut vuodesta 2005 lähtien. Sähköisten laskujen määrä on noussut ensimmäisen vuoden 14 prosentin osuudesta noin puoleen kaikista vastaanotetuista

laskuista. Nyt verkkolaskujen määrää pyritään kasvattamaan täyteen sataan prosenttiin, mikä noudattelee myös liikenne- ja viestintäministeriön julkiselle sektorille asettamia tavoitteita.

Ostolaskujen sähköisen käsittelyn lisäksi Helsingin kaupungilla on käytössä myös sähköinen tilausjärjestelmä ja automaattiset täsmäytystyökalut tilaukseen ja sopimukseen perustuvilla laskuilla.

Sampsa, poika pikkarainen

Teatteri Helmi esittää Malmi-
talossa **10.10. klo 10** näytel-
män Sampsa, poika pikkarainen.
Nukketeatteriesitys pohjautuu
Kalevalan tarinoihin Väinämöi-
sen syntymästä ja pikkaraisesta
Sampsa Pellervoisesta, joka kyl-
vää siemenet tyhjään, autioon
maahan ja saa kauniit metsät
kasvamaan. Sotka tuo Sampsan
avuksi pienen keijun kaukaisilta
mailta, sillä keijuilla on hallus-
saan puiden siemenet.

Jokaisella kansalla on van-
hat myyttinsä, joilla on seli-
tetty maailman syntyä. Elias
Lönnrot kirjoitti Kalevalan ke-
räämiensä vanhojen runojen
ja laulujen pohjalta. Osa tari-
noista on ikivanhoja eikä nii-
den tarkkaa alkuperää tiede-
tä. Osa taas on kulkeutunut ih-
misten mukana maapallon toi-
selta puolelta meille, saanut
sitten uuden muodon esi-isi-
emme runoissa ja myöhemmin
Kalevalassa.

Esityksen jälkeen on Tanssi-
vien marionettien työpaja, jon-
ka aiheena ovat keijut, peikot
ja metsänhaltiat. Pajaan mah-
tuu vain kymmenen lasta van-
hempansa kanssa, joten pikai-
set ilmoittautumiset ovat paikal-
laan. Esityksen kesto 30 min. Yli
3-vuotiaille. Liput 4 e. Lippuva-
raukset ja ennakoilmoittautu-
miset pajaan p. (09) 31080833.
• Malmitalo, Ala-Malmin tori 1,
www.malmitalo.fi

Herra Bartokin sirkus uskoo tarinan voimaan

Ilmassa soi jazz ja itämainen
sirkusmusiikki, kun eläkepäi-
viään viettävä sirkustirehtö-
ri Bartok kutsuu lapsia vierai-
lulle kotiinsa, jossa asuvat myös
vanha sirkusleijona ja papukaija.
Jonglööri, miimikko ja tarinan-
kertoja kuljettavat tarinaa eteen-
päin sekä vanhoissa muistoissa
että nykyhetkessä. Tunnelma on
välitön ja kotoisa, ollaanhan vie-
railulla ihan melkein oikean sir-
kustirehtöörin kotona. Koko per-
heen hyppysissään pitävä Her-
ra Bartokin Sirkus jatkaa Circo
Aereon suosittua lasten nykysir-

kusesitysten sarjaa. Ohjauksesta
vastaa Maksim Komaro. Kannel-
talon lavalla nähdään Jenni Kal-
lo, Sampo Kurppa ja Yrjänä Sau-
ros, joka vastaa myös tekstistä.
Herra Bartokin sirkus **26.9. klo
17** on suunnattu yli 3-vuotiaille,
kesto 45 min. Liput 4 e.
• www.circoareo.net
• Kanneltalo, Klaneettitie 5

Kuva Heli Sorjonen, Herra Bartokin sirkus, Circo Aereo

Leikkiä Picasson kanssa

Kuvataiteilija Alexander
Reichstein rakentaa Annan-
talon galleriaan Picasson Lukija-
tar-maalauksen pohjalta instal-
laation, joka johdattaa katso-
jat kirjaimellisesti taiteen si-
sään. Se tarjoaa monimutkaisen,
jännittävän tilan, jossa voi liik-
kua, kurkistella, löytää ja leik-
kiä. Näyttelyyn liittyy erilaisia
tapahtumia ja työpajoja lapsille,
nuorille ja koko perheelle! Va-

paa pääsy. Picasson ohjelmalli-
sia syntäreitä vietetään avoimin
ovin **25.10. klo 13–16**. Ryhmien
ilmoittautumiset omatoimisille
tutustumiskäynnille www.kultus.
fi. Tiedustelut Anne Pietarinen
310 37933. Näyttely on avoinna
25.9.–13.12.

Lisäksi syksyn aikana An-
nantalossa on tarjolla runsaas-
ti nukketeatterin juhluvuotta
juhlistavia teatteriesityksiä, na-
perokinoa, yhdessä laulamista
ja uutuutena taideneuvola, joka
ohjaa ja innostaa kotona olevia
vanhempia ja heidän lapsiaan
(4–6-v.) tekemään ja kokemaan
taidetta yhdessä.

• Annantalon syksyn ohjelma
www.annantalo.fi

Tanssia

Blue Ladyn uusi tulkinta

Harvoin Suomessa nähtävä
Tero Saarinen sykähdyttää
koreografi Carolyn Carlsonin le-
gendaarisen soolon Blue Lady
[Revisited] uustulkinnalla. Saa-
rinen esitti teoksen ensi kerran
Lyonissa viime syksynä, 25 vuot-
ta alkuperäisen ensi-illan jäl-
keen. Saarisen esitykset Carlso-

nin maineikkaasta koreografias-
ta ovat saaneet osakseen valta-
vaa ylistystä sekä yleisöltä että
kriitikoilta. Kesto 70 minuuttia,
ei väliaikaa. Lisätietoja: www.te-
rosaarininen.com/bluelady_fi.html
• Liput: 40/28/15 e. Esitykset Alek-
santerin teatterissa (Bulevardi 23–27)
27.–31.10. klo 19.

Kuva Laurent Philippe, Blue Lady, Tero Saarinen

Tuplasti tanssia

Stoa tarjoaa annoksen tans-
sia lokakuussa kun yhdel-
lä lipulla on kaksi esitystä: Su-
sanna Leinonen Companyn And
the line begins to blur sekä Jou-
ka Valkaman Tukikohta. Ensimmäinen käsittelee inhimillisyyden rajapintoja. Yksilön ja yhteisön välille kasvavat jännitteet sekä teoksen visuaalisuus tuovat viitteitä menneestä ja tulevasta, luoden voimakkaan ja surrealistisen maailman, jossa kohtaavat brutaali kauneus ja tummansä-

vyinen maailmankatsomus.

Tukikohta on yhden miehen tanssiteos, joka käsittelee ihmisen valintoja. Katsomalla ajassa taaksepäin voi nähdä polun,

joka on alkanut jostain tehdystä päätöksestä. Olisiko lopputulos parempi, jos olisi valinnut toisin? Tarvitaan tukikohta, johon voi turvallisesti asettua ja katsoa asioita kauempaa kokonaisina.

1.–3.10. klo 19, 4.10. klo 15 ja 19. Esitysten yhteiskes-
to on n. 1 h 20 min, väliaika, li-
put 17/10 e.

• Stoa Itä-Helsingin kulttuurikeskus,
Turunlinnantie 1. Lipunmyynti: (09)
310 12000, stoa.lipunmyynti@hel.fi ja
Lippupalvelu. www.stoa.fi

Teatteria

Hyväntuulen komediaa huippumiehityksellä

Helsingin Kaupungin-
teatterin suurella
näyttämöllä nähtävä Sa-
laa rakas on komedia, jos-
sa kaikki ei todellakaan
ole sitä miltä näyttää,
ainakaan roolihenkilöiden
näkökulmasta! Vauhtia ja vaarallisia tilanteita riittää liukuhihnalta, kun tulevat appivanhemmat muokkaavat onnetonta vävypoikaa kelvolliseksi hurmuriksi.

Hengästyttävä ko-
media etenee huikealla
vauhdilla kriisistä kriisiin
ja kommelluksesta kolmanteen. Häikäilemätön makkaratehtailija Julius ja hänen romantiikan- ja huomionkipeä vaimonsa suojelvat omilla tavoillaan kaupun-

Kuva Tapio Vanhatalo

Salaan rakas on Helsingin Kaupunginteatterin syksyn ilopilleri! Kuvassa Heidi Herala, Santeeri Kimmunen ja Asko Sarkola.

kilaistunutta ja modernia tytärtään, jonka naima-aiheet tuottavat vanhemmille päänvaivaa. Kuvaan astuu mitä epätodennäköisin sulhasehdokas monien kimmuranttien käänteiden ja kep-

lottelun kautta – Juliuksen alainen, tunnontarkka ja hiirimäinen nörtti Max. Kuviot sekoittaa lopullisesti valovoimainen ja salaperäinen filmitähti mustasukkainen miesystävienne. Salaa rakkaassa hurjastellaan 20-luvun puitteissa.

• Helsingin Kaupunginteatterin suuri näyttämö (Eläintarhantie 5). Liput: permanto 36 e/ parveke 31e, Helsingin Kaupunginteatterin lipunmyynti, p. (09) 394 022, Ensi Linja 2, ma–pe klo 9–18, Eläintarhantie 5, la klo 12–18, Eerikinkatu 2 puh. (09) 696 27 033, ma–pe klo 9–19, la klo 12–19, ja Lippupiste joka päivä klo 7–22 puh. 0600 900 900 (1,75 e/min +pvm)

Huippuelämyksiä Pietarista

Pietarin teattereiden parhaimmisto esittäytyy neljänä iltana Savoy-teatterin lavalla. Ensimmäisenä (**24.9. klo 19**) nähdään Pierretten morsius-huntu, joka on Prijut Komedian-
ta teatterin käyntikortti. Runollisen kauniin esityksen sanotaan olevan Pietarin tyylikkään ja ilmaisuvoimaisin teos erikoislaatusen esitysmuotonsa ansiosta. **25.9.** näyttämön valloittaa Nikolai Gogolin komedia Pelurit. Se on tarina sattuman oikusta, kiih-
kosta ja pelihimosta. Se on myös tarina Venäjästä, jota näytelmän

päähenkilö nimittää suutuspäissään puijauksen maaksi. Lauantaina **26.9.** on luvassa Eric Emmanuel Schmittin koskettava tarina leukemiaan kuolevan 10-vuotiaan pojan tunnoista. Oskar ja Mamma Roosa -näytelmän esittää Alisa Freindlih. Teatterivierailun päätöspäivänä **27.9.** on hauskanpidon aika. Time for fun on käsillä esitettävää visuaalista teatteria. Hand made teatterin työskentely nojaa amaperäiseen, itse luotuun tyyliin, jonka perusilmaisukeinona ovat kädet ja niiden avulla luodut muo-

dot. Näytelmä on palkittu kahdesti kansainvälisillä taide- ja teatterifestivaaleilla.

• Festivaalin kaikki esitykset alkavat klo 19 ja ne tekstitetään suomeksi. Lisätietoja www.savoyteatteri.fi
• Lippujen hinnat vaihtelevat esityksestä riippuen. Savoy-teatteri, Kasarmikatu 46–48.

Musiikkia

António Zambujon fadossa soi saavuttamaton onni

Kaihoisa fado kumpuilee läpi Helsingin, kun portugalilainen sielukas ja lahjakas fadotulkki António Zambujo vieraillee täällä. Kaihomieltä tihkuva, usein saavuttamatonta rakkautta tavoitteleva laulu koskettaa yli kulttuurirajojen. Taiteilija pohjaa laulunsa cante alentejano-perinteeseen, mutta on löytänyt oman erityislaatuisuutensa. Uusimmas-

sa tuotannossaan hän on ottanut mukaan elementtejä muun muassa brasilialaisesta ja bulgarialaisesta musiikista sekä jazzista. Zambujoa (laulu ja kitara) säestävät Paulo Parreira (portugalilainen kitara) ja Ricardo Cruz (kontrabasso).

Konsertit järjestetään **27.9. klo 17** Kanneltalossa, Klaneettitie 5 ja **2.10. klo 19** Malmita-

Kuva Filipa Vala, kuvassa António Zambujo.

lolla, Ala-Malmin tori 1. Liput 12/10 e, p. (09) 310 12000 sekä Lippupalvelu. **3.10. klo 19** esitys on Caisassa, Mikonkatu 17 C / Vuorikatu 14. Liput 7/5 e, ovelta. • www.antoniozambujo.com

Maestro ja minä – lähtisitkö?

Pave Maijanen, Dave Lindholm, Juha Lehti ja Kauko Röyhkä; suomalaisen rockmusiikin rakastetuimpiin muusikoihin ja lauluntekijöihin lukeutuvat miehet avaavat ikkunan tuotantoonsa Holle Holopaisen isännöimissä Maestro ja minä

-illoissa Kanneltalossa ja Vuotalossa. Luvassa on intiimiä jutustelua, muistoja artistien elämästä ja urasta sekä pieniä huomioita elämästä ja muusikon asemasta.

Konsertit: **16.10. klo 19** Juha Lehti, **14.11. klo 19** Kau-

ko Röyhkä, Vuotalo, Mosaiikkitori 2. Liput 11/9 e. **22.10. klo 19** Pave Maijanen, **3.12. klo 19** Dave Lindholm, Kanneltalo, Klaneettitie 5. Liput 10/8 e.

• Lipunmyynti p. (09) 31012000 ja lippupalvelu. www.kanneltalo.fi ja www.vuotalo.fi

Yllättäjä New Yorkista

Jos kaipaat jotain odottamatonta, on tämä newyorkilaisyhtye juuri sinulle! Refuge Triolta ei puutu hullua rohkeutta tai seikkailumieltä tehdä musiikkia, joka vie äärirajoille. Vokalisti Theo Bleckmannilla ja rumpali John Hollenbeckillä on hanskassaan mehevä valikoima uudenmusiikin, kabareen ja jazzin

Refuge Trio

iskuja kuljettaa musiikkia haluamaansa suuntaan samalla kun Gary Versace saa aikaan valtavaa ääntä Hammond-uruillaan.

Trio tutkii uudenmusiikin ja jazzin, huumorin ja vakavuuden, tulkinnan ja vapaan taiteen sekä instrumentaali- ja laulumusiikin rajoja. Refuge Trio Malmitalossa **5.10. klo 19**. Liput alk. 10 e.

• Lipunmyynti p. (09) 310 12000 (ma–pe klo 12–18, vain pvm) ja Lippupalvelu. Malmitalo, Ala-Malmin tori 1, www.malmitalo.fi

Maailmanmusiikkia Savoyssa

Maailmamusiikki valloittaa Savoy-teatterissa. Suosittua portugalialaislaulajatarta Sara Tavaresia kuullaan **28.9.** Seuraavana iltana lavalle nousee musiikkiryhmä Quilapayun. Yhtye on chileläisen nueva canción -liikkeen kantavia voimia. **6.10.** Est-

radilla on edesmenneen legendaarisen saksofonistin ja Motown-soundin luoja perustama Jr. Walker's Allstar Band. Luvassa on nostalgiaa, glamouria ja kansainvälisiä hittejä. USA:sta on kotoisin myös **13.10.** konsertoi-va The Klezmatics. Yhtye on kan-

sainvälisesti tunnetuimpia maailmanmusiikin tähtiä ja ainoa klezmer-yhtye, joka on voittanut Grammy-palkinnon. **14.10.** Justin Adamsin ja Juldeh Camaran konsertissa yhdistyy läntinen rock afrikkalaisiin rytmieihin. • Savoy-teatteri, Kasarmikatu 46–48.

Syystunnelmaa Aino Acktén huvilalla

Aino Acktén huvilalla on lokakuun loppuun aikaa nauttia musiikkielämyksistä romanttisessa ja tunnelmallisessa miljöössä. Ohjelmistossa on klassista, liedä, fadoa ja kansanmusiikkia. Kulttuurikahvilan ansiosta huvilalla voi pistäytyä päivälläkin. Tarjolla on keittoja, salaatteja, tanskalaisia voileipiä, kakkuja

ja leivonnaisia kahvilan omasta keittiöstä joka tiistai, keskiviikko ja torstai klo 11–19. • Ennakkovaraukset esityksiin: Kulttuurikahvila p. (09) 698 0349 ti–to klo 12–17 tai kulttuurikahvila.ainoackte@kolumbus.fi. Lippuja saa myös ovelta. • Aino Acktén huvila, Tullisaaren ulkoilualue, Laajasalo, www.ainoacktenhuvila.fi

Vuotalossa svengaillaan jazzin tahtiin

Vuotalon lokakuun kohokohtiin kuuluu jazzluantai **10.10. klo 19** Petri Krzywackin tuore kokoonpano vie kuulijan laulusolis-

ti Annimaria Rinteen johdolla tyylikkääle musiikilliselle matkalle kuolemattomien sävelmien tunnelmalliseen maailmaan. Kappaleet on poimittu amerikkalaisen musikaali- ja populaarimusiikin kulta-ajan ohjelmistosta. Kesto 2 h, väliaika, liput 11/9 e.

• Vuotalo, Mosaiikkitori 2, www.vuotalo.fi. Lipunmyynti: (09) 310 12000, vuotalo.lipunmyynti@hel.fi ja Lippupalvelu.

Kuva Leila Karvonen

Näyttelyitä

Nostalgisia valokuvia kaupunginmuseossa

Helsingin kaupunginmu- seon syyskauden ensimmäinen uutuusnäyttely täyttää loka- kuussa Hakasalmen huvilan Signe Branderin valokuvilla. Näyttely tarjoaa **14.10. alkaen** laajan valikoiman rakastetun Helsingin kuvaajan otoksia vuosilta 1907–1913. Ennennäkemättömän terävistä suurennoksista voi erottaa lukemattomia yksityiskohtia, jotka herättävät henkiin sadan vuoden takaisen Helsingin kadut ja pihat.

• Kaikkiin kaupunginmuseon kohteisiin on vapaa pääsy. www.helsingin-kaupunginmuseo.fi.

Kuva Helsingin kaupunginmuseo/Signe Brander

Signe Branderin rakastetut valokuvat vievät vuosisadan taikaisten helsinkiläisten arkeen Hakasalmen huvilan Foto Signe Brander -näyttelyssä, joka avautuu 14.10. Kuvassa ollaan Kristianinkatu 15:n pihalla vuonna 1907.

Kolme sisarta ja naisena oleminen

Kaupungin taidemuseossa Meilahdessa nähdään **1.11. asti** tsehovilaisittain nimetty näyttely Kolme sisarta. Siinä kohtaavat kolmen taiteilijaystävä, Outi Heiskasen, Lena Cron-

qvistin ja Irina Zatulovskajan taideteokset. Vahvojen ja persoonallisten taiteilijoiden töissä liikutaan naiseuden teeman ympärillä. Lähestymistavat vaihtelevat Heiskasen grafiikan ja veistosten satumailmoista Cronqvistin öljymaalauksen ja pronsiveistosten vihaisiin tyttöihin ja Zatulovskajan löytömaterialle tehtyihin maalauksiin.

• Helsingin kaupungin taidemuseo Meilahti, Tamminiementie 6, p. (09) 310 870 31. Museo on avoinna ti–su klo 11–18.30. Pääsyliput 8/6 e, alle 18-vuotiaat ilmaiseksi. Perjantaisin taidemuseoon pääsee maksutta. www.taidemuseo.fi

Kuva Jussi Tiainen, Kiltos Kate, maidosta, Irina Zatulovskaya

Kauneuden pauloissa Tennispalatsissa

Kaupungin taidemuseon Tennispalatsin molemmat kerrokset täyttävä näyttely esittelee mestarillisten venäläisten taiteilijoiden teoksia vuosilta 1809–1917. Salonkimaalaukset ja veistokset kuvaavat itämaisia maisemia, rokokoon pukuloistoa ja kohtauksia antiikin myto-

logioista. Esillä on myös upeita historiallisia muotokuvia. Näyttely on toinen osa sarjassa, joka esittelee Tretjakovin gallerian kokoelmia kaupungin taidemuseossa.

• Taidemuseo Tennispalatsi, Salomonkatu 15. Avoinna: ti–su klo 11–20.30. www.taidemuseo.fi

Baltian ketju – 20 vuotta myöhemmin

Virka Gallerian syksyn ensimmäinen näyttely esittelee valokuvina tapahtuman, joka maailmalla tunnetaan nimellä ”The Baltic Way”. Tapahtuma oli mukana sysäämässä liikkeelle muutosvyöryä, joka johti muun muassa Baltian maiden itsenäistymiseen ja Berliinin muurin murtumiseen. Näyttely on kuvallinen muistomerkki 20 vuotta sitten tapahtuneesta kommu-

nistihallinnon romahtamisesta Euroopassa.

Elokuussa vuonna 1989 muodostettiin Vilnasta Tallinnaan ulottuva ihmisketju, joka pysyi paikoillaan parikymmentä minuuttia. Arvion mukaan yli miljoona ihmistä osallistui tapahtumaan. Ihmiskäsien muodostama ketju sai laajaa kansainvälistä huomiota osakseen.

Tapahtuma on liitetty UNESCO:n Memory of the World -ohjelmaan. Näyttely on syntynyt yhteistyönä Liettuan suurlähetystön kanssa.

• Virka Galleria, Pohjoisesplanadi 11–13, on avoinna ma–pe 9–19, la–su 11–17. Näyttelyyn on vapaa pääsy ja se on esillä 13.10. asti.

Kuva Liettuan suurlähetystö

Muuta menoa

Kalaherkkuja markkinoilta

Silakkamarkkinat järjestetään **4.–10.10.** (su–pe kello 7–19, la kello 7–16). Markkinoilla on myynnissä maustekalan ohella monin tavoin ryyditettyjä silakkaherkkuja sekä saaristolaisleipää ja lampaan villasta tehtyjä käsitoita. Avajaispäivänä on kauppatorilla ohjelmaa seuraavasti: klo 11 Kaupunginjohtaja avaa markkinat, klo

11.15 esiintyvät Jytäjyrsijät, klo 12 (myös klo 13.15 sekä 14.15) Sami Garam ja Janne Pekka-la valmistavat silakkaruokaa lavalla, klo 12.45 Loost Koos / Freestyle-rap-show, klo 13.45 Ville Hovi Quartet feat. Janne Virtanen, klo 15 selviävät tämänkertaiset vuoden silakkaherkut, kun vuorossa on silakkatuotekilpailujen palkintojenjako.

Horse Show juhlatunnelmissa

Kansainvälinen Helsinki International Horse Show juhlii 25-vuotista taivaltaan **15.–18.10.** keskittymällä erityisesti suomalaiseseen ratsastukseen ja hevosurheiluun. Tähtivieraana on amerikkalainen hevoskuiskaaja Monty Roberts. Kilpaurheilun kohokohtiin kuuluvat kansainvälisten huippuratsukoiden taistelut paremmuudesta.

Juhlavuoden tapahtumassa esille nousevat maailmankuulun hevosvalmentaja Robertsin lisäksi ratsastuksen vähemmän tunnetut lajit, maamme lukuisat hevosrodut ja ratsastajille räätälöity Horsebick. Hartwall Areenalla kilpailee ennätykselliset 130 kansallista ratsukkoa.

Jonglöörit irti

5–3–1 Uuden jongleerauksen festivaali tuo maailman nuoria jonglöörejä Stoaan. Lauantaina **17.10.** kuuluisan Jérôme Thomasin mestarillinen jongleeraus kohtaa Jean-François Baézin vahvoja tunnelmia luovan haitarimusiikin. Esitys on täynnä vapautta, huumoria sekä liikkeen ja äänen runoutta. Kesto n. 45 min, liput 12/8 e.

• **18.10.** argentiinalainen jonglööri Marco Paoletti nousee lavalle live-muusikon ja videotaiteilijan kanssa. Paoletin esityksessä

12 Pieces of Stuff eri alojen vuoropuhelu on jongleerausta kuvilla, äänillä ja esineillä. Kesto n. 50 min, liput 12/8 e.

• Stoa Itä-Helsingin kulttuurikeskus, Turunlinnantie 1, www.stoa.fi Lipunmyynti: (09) 310 12000, stoa.lipunmyynti@hel.fi ja Lippupalvelu

Kuva Tiina Pajutti

Lastenmusiikkiorkesteri Tohtori Orff & Herra Dalcroze viihdyttää pieniä ja vähän isompiakin Stoaan synttärilemmillä **24.10.**

Stoa 25 vuotta

Stoassa juhlistaan näyttävästi **23.–26. lokakuuta**, sillä Suomen ensimmäinen kulttuurin monitoimitalo täyttää 25 vuotta. Luvassa on neljä päivää kulttuurin juhlaa: discon säihkettä, tulitaidetta, luentoja, työpajoja, näyttelyjä ja paljon muuta. Monipuolista ohjelmaa on tarjolla päivällä ja illalla niin lapsille kuin aikuisillekin. Ja mikä parasta, ohjelma on osallistujille maksutonta!

Esiintyjinä muun muassa Eini & Boogie, Pommi & Gommi, Tuliryhmä Polte, Tohtori Orff & Herra Dalcroze, Maarit & Sami Hurmerinta, M. A Numminen & Pedro Hietanen. Tarkat ohjelmamiedot noudettavissa Stoasta ja www.stoa.fi.

• Stoa Itä-Helsingin kulttuurikeskus, Turunlinnantie 1.

Päivä maalla

Viikin Gardeniassa vietetään sunnuntaina **27.9.** klo 10–15 Päivä Maalla -tapahtumaa. Ohjelmassa on muun muassa opastusta trooppisessa puutarhassa, askartelua lapsille, kotieläimiä ja maatalouskoneita nähtävillä, suoramyyntitori, poniratsastusta. Lisäksi pidetään kurpitsan

kasvatuksen SM-kisojen loppupunnitus. Maatalousmuseo sekä kahvilat ovat avoina tilaisuuden ajan. Trooppiseen puutarhaan ja opastuksille sisäänpääsymaksun hinnalla, poniratsastus pientä maksua vastaan. Muuten tilaisuuteen on vapaa pääsy.

• Gardenia, Koetilantie 1

Makupaloja loppuvuoden kiinnostavimmista tapahtumista, ole hyvä!

Lokakuu

22 – 25	Helsingin Kirjamessut 2009
22 – 25	Helsingin Musiikkimessut 2009
22 – 25	Viini, ruoka & hyvä elämä
30.10. – 1.11.	BoardExpo 2009
30.10. – 1.11.	DigiExpo 09
30.10. – 1.11.	Skiexpo 2009

Marraskuu

6 – 8	Electric Motor Show
6 – 8	ELMA
6 – 8	Kädentaito
6 – 8	Metsä 2009
6 – 8	Tee Se Itse 2009
13 – 15	Häät&Rakkaus
13 – 15	Kauneus
13 – 15	Muoti
13 – 15	Terveys

Joulukuu

2 – 3	JobForum 09
2 – 3	Studia 09
12	Pohjoismaiden Voittaja 2009
12	Voittaja 2009

Katso lisätietoja www.finnexpo.fi

Helsingin Messukeskus

Teemme tilasta tilaisuutesi.

Skolor, daghem, boende – Sesam har öppnat

Fem flickor på klassen och så Isabella Ström, lärarinnan. De arbetar i den nya kvarterssskolan som verkar i kvarteret Sesam, svenskbygget som också inhyser Svenska skolan för synskadade, SPERES och Svenska bostadsstiftelsens senaste projekt med 32 hyresbostäder. Sesam ligger i Arabiastranden.

Linka små fingrar klipper tyg och trär tråden på nålen. Tyget ska förvandlas till ett mjukisdjur och **Madeleine Mäkelä**, 7 år, ska knäpa ihop en hund.

”Jag vill så gärna ha en hund men får inte för mina föräldrar tycker att mitt rum är så stökigt. Fast jag bara har lite leksaker på mattan”, säger hon och berättar att hennes skrivbord i stället är väldigt städat för det är där hon gör läxorna.

”Jag ska vara riktigt flitig för jag vill bli barnläkare när jag blir stor. Min pappa tycker att det låter mycket bra”.

Småslöjd är ett roligt ämne men det är också roligt med matematik och läsning.

”Allra bäst är läxorna”, säger Madeleine medan **Rakel** inflikar att det är också är roligt under rasterna när man får vara ute och berättar att hon inte bara har en hund utan två.

Madeleine och Rakel och de andra på klassen, **Anna**, **Milli** och **Seera** går i kvarterssskolan som är en filial till lågstadiet i Kottby. Lärarinnan **Isabella Ström** stortrivs med den minimala klassen och njuter av privilegiet.

”Jag har haft klasser med 27 elever så jag vet hur stökigt det kan vara. Nästa år kommer fler elever och också pojkar. Då blir vi tretton”, säger hon. Kvarterssskolan, som startade i höstas, är avsedd för de yngsta i lågstadiet och när barnen fortsätter i trean går de i Kottby. Efter skoldagen börjar eftis. Eftermiddagsverksamheten drivs av Folkhälsan och i praktiken är den ordnad i sam-

Nöjda. Anssi och rektor Maj-Len Heikel gillar det nya skolhuset.

Foto: Leif Weckström

Stram stil. Sesam är skolor, boende och mycket mer.

➔ *Byskolan. Isabella Ström trivs med sina flickor Madeleine, Anna, Milli, Rakel och Seera.*

ma klassrum. På eftis går man ofta till stranden som ligger på bara ett stenkasts avstånd.

Klassrummet har trevlig utsikt mot gården där daghemmet Sesam, som förr hette Hemgård och fanns i Vallgård, fungerar. I dagiset går flera småsyskon till flickorna i skolan.

På samma gård rör sig också eleverna i Svenska skolan för synskadade som för första gången förfogar över lokaler som uttryckligen är planerade utgående från verksamheten. Tidigare fanns skolan i ett gammalt bostadshus i Eira.

”De gamla utrymmena var lindrigt sagt opraktiska, i fyra plan och utan hiss. Nu är allt genomtänkt. I dag har skolan sex elever i olika åldrar och så ska vi börja ha stödkurser för synskadade elever från andra skolor”, säger rektor **Maj-Len Heikel**.

Samtidigt som skolan har fått nya klassrum har man investerat i ny teknik.

I ett av rummen sitter **Anssi** och har lektion i modersmål på punktskrift tillsammans med läraren **Barbro Eklund**. Hon diktar och han skriver på den klassiska punktskriftmaskinen. Båda har gjort det förr och samarbetet går galant. I ett hörn står en dator som är försedd med tangenter för punktskrift.

”Först måste man lära sig grunderna i punktskrift med hjälp av den gamla manicken, sedan öppnar sig en ny värld. En synskadad kan använda sig av internet, e-posten och allt annat på nätet lika bra som en människa med normal syn. Det är inget obetydligt framsteg i utvecklingen”, säger Eklund och tillägger att man också kan printa i punktskrift.

Skolan, som grundades 1865 av **Uno Cygnaeus**, upprätthåller också ett elevhem med egen personal. Många bor hela veckan i elevhemmet, andra i kortare perioder.

”Elevhemmets funktion är att träna dagliga färdigheter som att använda spis, tvättmaskin och tillreda mat”, nämner Heikel.

I nära samarbete med skolan fungerar SPERES som är finlandssvenskt specialpedagogiskt resurscentrum med uppgift att planera och koordinera stödtjänster för barn och unga med särskilda behov. Till Sesam har också Förbundet för de synskadade flyttat.

I Sesam finns dessutom nästan 140 bostäder varav 32 är genomförda av Helsingfors svenska bostadsstiftelse. Bakom de övriga står OP-Eläkekassa.

Kunskap, kontakter och kreativitet i ett hus

Det är högt till tak i Korjaamo, kulturfabriken i Tölö där många olika aktörer inom kultur verkar. Längst inne i det gemensamma landskapet, där skärmar och hyllor skiljer åt olika verksamheter, har Produforum etablerat sig. Produforum är den svenska plattformen för fria grupper, konstnärer och producent och nätverket blir bara större.

"Självastället är inspirerande, sällskapet kreativt och nyttan av att möta olika aktörer är enorm. Det handlar om samverkan på hög nivå". Det säger **Martin Bahne** som personifierar detta genom att vara ekonom, skådespelare, producent, regissör och manusförfattare.

"Jag jobbade tidigare hemma men det är bra med rutiner och ett fysiskt

ställe att gå till. Arbetet blir effektivare. Här möts kulturarbetare som representerar olika sektorer. Jag har nytta av dem och de har förhoppningsvis nytta av mig. Någon kanske erbjuder mig en roll på scen, och jag kan i gengäld hålla en kurs i bokföring", nämner Bahne som nu är engagerad i Teater Metsola.

Vid det långa arbetsbordet sitter också **Susanna Lönnqvist**. Hon driver en liten programbyrå, Scanshow som förmedlar skådespelare, artister och musiker.

"Fördelen med Produforum är att jag är med i ett kollektiv och i det här huset vimlar det av folk som arbetar med föreställningar på ett eller annat sätt. Folk har olika kunskaper och vi utnytt-

jar varandra, på ett positivt sätt. Och så är man aldrig ensam", säger hon.

Produforum startade 2007 och det primära är strävan att bygga upp och främja ett nätverk av kontakter, att höja kompetensen och stöda samarbetet mellan kulturfältet och andra sektorer.

"Det handlar om att inspirera, utveckla, sammanföra och underlätta arbetet för fria grupper och konstnärer", säger projektchef **Anki Hellberg-Sågfors** och tillägger att det var fyra aktiva kvinnor inom kultursektorn som på basis av erfarenheter inom olika gener slog ihop sina erfarenheter och idéer och byggde Produforum.

"Det var för att förmedla kontakter och skapa nätverk. Genom att koordinera aktiviteter uppstår verklig nytta för alla parter. Det känns ganska onödigt att två små grupper i stan planerar föreställning samma kväll", säger hon och fortsätter:

"Det finns också ett behov av ökat kunskande i producentskap och våra seminarier kring frågor om att producera kultur är en viktig del av verksamheten".

Bara i Helsingfors verkar snäppet under trettio aktörer i Produforum.

Verksamheten finansieras av Europeiska socialfonden, ESF och Svenska kulturfonden. På Korjaamo upprätthåller man arbetsstationer, it-stöd, projekthandledning och ekonomisk handledning samt marknadsföringsstöd. Mer information ger **Anders Lindholm-Ahlefeldt**, anders@produforum.fi.

Kreativt kollektiv. Susanna Lönnqvist och Martin Bahne jobbar inom Produforum.

Saft och skoj för småfolk

Dockteater, magi, en prinsessa och Knyttet medverkar i Saftsalongerna på Verandan i Luckan i höst. Den 3 oktober heter föreställningen Kanin Dunboll och det är dockteater som handlar om hur viktigt det är att hjälpa varandra. För barn mellan 2 och 7 år.

Den 10 oktober blir det gästspel från Sverige med föreställningen Haren och Hunden dansar i lunden. För barn som fyllt 2.

Illusionistshow och makalös magi med **Axel Adlrecreutz** som trollar och skojar på Verandan den 7 november. Föreställningen är avsedd för hela familjen och för barn som fullt 4 år.

Den 21 november heter föreställningen Prinsessan och naren och nu är det fråga om dansteater om en prinsessa som prövar sina gränser. För barn som fyllt 3 år.

Och höstens sista Saftsalong, Vem ska trösta Knyttet bygger på **Tove Janssons** rara berättelse. Undantagsvis spelas denna på Annegården på Annegatan 30. Alla Saftsalonger börjar kl. 13 och biljetter får man köpa i Luckan, tfn 020 773 8400 eller shop@luckan.fi.

Busklubben möts varje vecka ända fram till jul. Busklubben kombinerar konst och kultur och välkomnar barn över två år i vuxet sällskap. Målet är att skapa med färg och form, rörelse och ljus och Busklubbarna pågår på torsdagsmorgnar med start kl. 9.45. Teman är till exempel skuggteater, sagor, clowneri, drama och musik på olika sätt. Höstens sista Busklubb blir den 17 december. Anmälan i god tid i förväg på tfn 020 773 8400 eller zusan.soderstrom@luckan.fi. Programmet tar 45 minuter, ingen avgift.

Smakar gott. Först en skojig föreställning, sedan saft och kex. Saftsalongerna är avsedda för ganska små barn.

Lördagsaktiviteter är sedan gemensam verkstad för barn och föräldrar som får skapa tillsammans med olika material, verktyg och metoder. Två lördagsverkstäder återstår, den 17 oktober och 14 november kl. 11–13. Anmälan som ovan.

I korthet

Fina fiskar firar hösten

Från saltströmming och traditionell kryddfisk har Strömmingsmarknaden utvecklats till en fest för inlagd fisk i de otaliga smaker; rönnbär, rosépeppar, citron och vitlök... I vimlet säljs också allt från svartbröd och skärgårdslimpa till stickade sockor och tröjor. Höstens marknad pågår mellan 4 och 10 oktober och är öppen sö–fr kl. 7–19 och lö kl. 7–16. Marknaden öppnas den 4 oktober kl. 11 och efter det följer program med allt från musik till mat. Och kl. 15 förkunnar man vem som tillrett den bästa kryddfisken respektive strömmingsprodukten. Strömmingsmarknaden har ordnats i 266 år.

Händelser vid vatten

Svenska litteratursällskapets föreläsningsserie har i höst temat Händelser vid vatten. I oktober handlar det om öar, öbor och öliv och Anne Bergman har rubriken Inklämd mellan öst och väst – ålänningarnas syn på sig själva. Sedan fortsätter Marika Ramström med Köp tjärdoft! Det maritima kulturarbet som turistprodukt och identitetsskapare på Åland. Föreläsningarna ges den 12 oktober kl 18 i litteratursällskapets hus på Riddaregatan 5. Inget inträde men begränsat antal platser.

Soppteater på Klockrike

Klockrike fortsätter i höst med en trevlig tradition där man kombinerar soppa med program. Måndagsserierna har rubrikerna Samtal om Estland respektive Samtal om dramatik. Den 12 oktober lovar man en överraskningsgäst och den 19 oktober deltar Sofi Oksanen.

Samtalen om dramatik bjuder på kvinnliga dramatiker och DRAMA SLAM. Den 28 september medverkar Johanna Enckell med Bröllopsnatt, den 5 oktober Anna Simberg med Uppståndelsen och den 26 oktober DRAMA SLAM, då åtta finlandssvenska dramatiker ger smakprov på egen text.

Samtalen börjar kl 18, inträde 10 euro inkluderar soppa och vin.

Babypoesi och Ordverkstäder

Sagotältet i källaren på Richardsgatan sjuder av liv i synnerhet på tisdagseftermiddagar och varannan fredagsförmiddag. På tisdagseftermiddagarna leder bibliotekarie Annika Sandelin ordverkstaden som är avsedd för barn i årskurserna 3–5. Det handlar om att leka med ord, smaka på ord och känna på ord, skapa och skriva och vara tillsammans med ord.

Annika Sandelin leder också babypoesen som är avsedd för de allra minsta, för barn mellan noll och ett år. Ramsor, rim och rytm i lugnt tempo men med tillstånd att amma, ropa, springa, krypa och kräla. Babypoesi varannan fredag kl. 10.30–11.15. På babypoesein finns plats, ordverkstaden är fullsatt i höst men tar emot nya på våren om någon slutar. Mer information av barnbibliotekarie Susanne Ahlroth, tfn 31085813.

Råd i många frågor

Rådorget i Luckan dryftar i höst flera olika angelägna ämnen. Den 6 oktober kl. 18–19.30 är temat Koncentrationssvårigheter bland skolelever, främst avsett för föräldrar och lärare. Två dagar senare, 8.10 kl. 14–16 är temat Må bra! Om antioxidanter och tibetanska rörelser för att både kropp och själ ska må bra.

3 november kl.17 handlar om Sexualitet och sexualrådgivning och är främst avsett för vuxna. En timme senare, med början kl. 18 är temat det samma men i regi av Ung info och då är målgruppen yngre. Ung info ordnar också rådtorg om mobbning på internet och på plats finns nätpolisen Marko Forss som föreläsare. Mobbning på nätet dryftas den 13 oktober kl. 17.

Största svenska biblioteket finns på Arbis

Intimt och hemtrevligt och öppet för alla. Arbis är inte bara hundratala kurser i vitt skilda ämnen, i huset på Dagmarsgatan verkar också stans största svenska bibliotek. Samlingen omfattar över 17 000 böcker och i den ingår allt från romaner och lyrik till fakta och kursböcker. Det är alltså inte ett kursbibliotek.

”Vi är måna om att vara aktuella och snabba att skaffa det nyaste. Medan kön efter en bästsäljare på stadsbiblioteket kan vara lång finns samma bok ledig att låna hos oss, säger bibliotekarien **Benedict von Wright**.

På hyllorna ligger även ett brett urval tidskrifter med innehåll om allt från trädgård till musik och så finns förstås hela florán av svenskspråkiga dagstidningar från alla regioner. Numera har biblioteket också en hel del talböcker.

von Wright säger att alla är välkomna att låna hos Arbis. Lånetiden är tre veckor för vanliga böcker, en vecka för kursböcker.

Det trivsamma biblioteket är skådeplatsen för alla höstens författarkvällar och litterära samtal på Arbis. Författarsamtal pågår kl. 18.05–19.35 och den 15 oktober handlar det om klass med representanter för både **Schildts** och **Söderströms** som båda ger ut bok om begreppet klass. Den 22 oktober medverkar **Merete Mazzarella** och senare i höst ska **Kjell Westö** gästa författarkvällen.

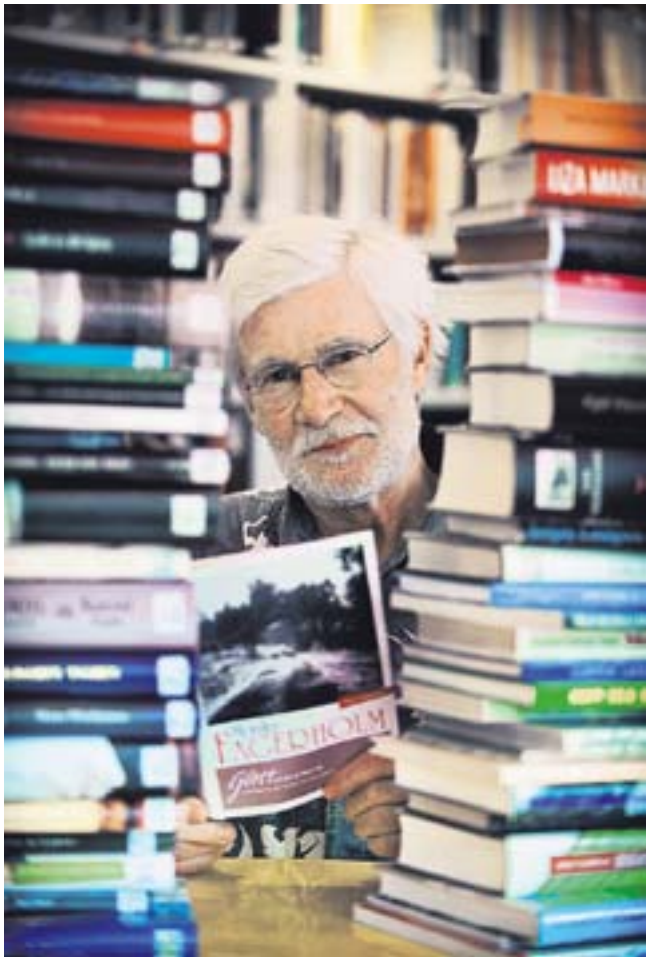

Foto Leif Weckström

Arbis sjuder i höst som vanligt av liv och lust. Och även om många kurser redan har startat finns ett brett urval sådana som kommer i gång först senare.

Arbis kurser omspannar det mesta; språk, informationsteknologi, hantverk och formgivning, motion, mat och musik. Man har också speciella kurser för män, seniorer och så en hel del för barn.

Urvalet har bredd. I kurserna inom bildkonst ingår bland annat några föreläsningar med rubriken Ser du rätt? som handlar om färgernas växelverkan. Den andra oktober kl 10.15–12.00 har konstnären **Caro-lus Enckell** rubriken Rött är inte kärlekens färg och den 20 november diskuterar **Brita Flander** Det röda glaset. Och är man mindre intresserad av abstrakta resonemang kring rätt kan man till exempel nappa på kursen Våga borra som är avsedd för alla som är osäkra i skruv- och mutterdjungeln. I slöjdsalen den 6–7 november.

Det digra kurshäftet presenterar allt och det finns att hämta bland annat hos Arbis på Dagmarsgatan 3, på Arbis Östra på Åbohusvägen 1, i Luckan på Simons-gatan 8 och i Akademiska bokhandeln.

☛ *Trevligt trångt. Biblioteket på Arbis bjuder på trivsel och stans mesta urval böcker på svenska. Bibliotekarien Benedict von Wright har trivts tretio år på biblioteket.*

Späckat på Rastis i höst

Programmet på Rastis i Nordsjö är i höst späckat med alternativ och mycket kretsar nu kring musik. Den 11 oktober kl. 15 kommer Drom, den inhem-ska gruppen som spelar ny zigenarmusik till Rastis med en repertoar laddad av energi. I gruppen spelar musiker som studerar vid Sibelius-Akademín.

Samma söndag kl. 18 uppträder Abellis Magiska Teater från Sverige med Haren och hunden. Albert Målare målar och drömmer om blommor, änglar och söta piggsvin och inspirationen står att finna i Albertus Pictors bildvärld. Pictor verkade för 500 år sedan och målade kyrkor i Stockholm. Föreställningen är avsedd för barn i åldern 2–5 år.

Den 1 november står gästspel från Sverige åter på programmet. Det är RAA som kommer med Världens musik i bagaget. Folkmusikgruppen har samlat musik från hela världen och framför nu egna arrangemang med svenska texter och till ackompanjemang av tiotals instrument som till exempel gitarer, banjo, domra, mandolin, bouzouki, flöjter, klarinetter, cittera och dragspel. Föreställning kl. 15.

Och samma söndag tar ytterligare en svensk grupp plats på scenen. Nu är det Jazzmys med Familjen Svängssons mysiga musikaffär. De största fin-smakarna och förståsigpåarna, barnen blir engagerade i en musikkväll som de sällan ska glömma. Musikaliskt äventyr för barn som fyllt tre år och med start kl. 18.

Mera svenska gästspel i november och annat program med bland annat svensk film. Mer information i nästa nummer. Nordsjö-Rastis finns vid Fjärdstråket 6. Man kan köpa biljetter i förväg i Luckan på Simons-gatan 8 och vid dörren 30 minuter före föreställningen.

Beredskap för svininfluensan

Hälsovården, skolorna och daghemmen är beredda på den väntade influensavågen A(H1N1) som ska drabba finländarna i höst.

Hälsovårdsverket har öppnat en särskild hälsostation för influensapatienterna och den fungerar på Dals hälsostation på Läkaregatan 8 R.

Influensastationen är öppen alla dagar kl. 8–16, telefonnumret är 310 47936 mellan kl. 8 och 16. Häl-sorådgivningen fungerar dygnet runt på tfn 100 23 och i nöd ska man ringa nödcentralen 112.

FRK har för sin del öppnat influensa-telefonen där man får svar på allmänna frågor om viruset, om symptom och risker. Det finns en särskild linje där FRK:s frivilliga medarbetare svarar på svenska. Numret är 0800 02278.

Foto Leif Weckström

Smittosam. A(H1N1) sprids snabbt men blir förhoppningsvis lindrig. Marie Långhans är konstnären bakom grisarna.

I skolorna och daghemmen går man inför att förebygga influensaepidemin genom att vara extra måna om att alla fäster uppmärksamhet vid god handhygien och hänsynsfull hosthygien. Målet är att skolarbetet ska löpa normalt.

A(H1N1) eller svininfluensan, som den också kallas, påminner om vanliga influensor men är extra smittosam. De vanligaste symtomen är plötslig feber, halsont, snuva, hosta och mus-

kelvärk. Man kan också drabbas av diarré och kräkningar. Inkubations-tiden är vanligen två tre dagar men kan variera mellan ett och sju dygn.

Både Helsingfors stad och Institutet för hälsa och välfärd har detaljerad information om influensan på sina respektive hemsidor, se **www.hel.fi/terveyskeskus** eller **www.thl.fi**. I båda finns länkar till svenskspråkigt material.

Jouren på Maria flyttar till Mejlans

Jourpolikliniken och bäddavdelningarna på Maria sjukhus stänger torsdagen den 24 september. Verksamheterna flyttar samtidigt till nya Haartmanska sjukhuset. Haartmanska sjukhuset ligger på Mejlans sjukhusområde.

Haartmanska sjukhuset tar över alla verksamheter på Maria. Det inkluderar därmed också hälsocentraljouren på vardagar mellan kl.16 och 22, samt veckoslut och helger kl. 8–22. Sjukhusjouren är öppen dygnet runt.

Haartmanska sjukhuset är främst avsett för helsingforsare som fyllt 16 och som bor i de mellersta, södra och västra distrikten.

För yngre finns Barnkliniken.

Haartmanska sjukhuset har adressen Haartmansgatan 4, byggnad 12 och telefonnumret är 310 5018.

Tfn till hälsocentral- och sjukhusjouren 310 63231. Tfn till hälsorådgingen som fungerar dygnet runt är 100 23.

Sikainfluenssassa Laaksoon

Sikainfluenssan saaneiden toivotaan asioivan Laakson influenssaterveysasemalla.

Kaikenikäisten asukkaiden sikainfluenssaan eli A (H1N1)v-tautiin liittyvät käynnit ja yhteydenotot on keskitetty Laakson influenssaterveysasemalle osoitteeseen Lääkärintie 8 R. Asukkaiden toivotaan soittavan ennen asemalle tuloaan numeroon (09) 310 47936. Asema on avoinna päivittäin kello 8–16. Muina aikoina neuvon voi kysyä terveyspalvelujen neuvontanumerosta (09) 10023. Häätapauksessa tulee ottaa yhteys hätänumeroon 112. Työterveyshuollon piiriin kuuluvien kannattaa toimia työnantajansa ohjeiden mukaisesti.

Influenssa A (H1N1)v-tauti on osoittautumassa kausi-influenssan tasoiseksi, joten valtaosa sairastuneista ei tarvitse lääketai sairaalahoitoa. Tautiin sairastunevat kuitenkin tavallista useammat. Tauti paranee yleensä noin viikon kotilevolla.

Influenssa A(H1N1)v-taudin oireita ovat äkillinen vähintään 38 asteen kuume, kurkkukipu, yskä ja nuha. Myös jäsen- ja päänsärkyä, vilunväristyksiä, väsymystä, oksentelua ja ripuliatkin saattaa esiintyä. Lapsilla voi olla vatsakipua.

Aikuisen tulee hakeutua lääkärin hoitoon, jos hänellä on influenssa-oireiden lisäksi hengitysvaikeuksia, kipua tai painetta rinnassa, voimakasta tai jatkuvaa oksentelua tai äkillistä huimausta tai sekavuutta. Lääkäriin pitää mennä myös silloin, jos influenssan kaltaiset oireet häviävät, mutta palaavat kuumeen ja pahemman yskän kera.

Vastaavat lapsen lääkärihoitoa vaativat oireet ovat hengitysvaikeudet, sinertävä tai harmaa iho, jatkuva tai voimakas oksentaminen ja riittämätön

juominen. Lääkäriin pitää mennä myös silloin, jos lapsi ei herää tai reagoi mihinkään tai on niin ärtyisä, ettei hän halua olla sylissä, ja lisäksi silloin, kun influenssan kaltaisten oireiden hävittyä oireet palaavat lisänä kuume ja pahempi yskä.

Sairaana ollessa on tärkeää levätä ja juoda tarpeeksi. Kuume ja särkyä voi lievittää apteekista ilman reseptiä saatavilla lääkkeillä. Jos ruoka ei maistu esimerkiksi kurkkukivun vuoksi, saa energiaa sokeripitoisesta juomasta. Lapsen tulee olla poissa päivähoidosta, kun-

nes hän on ollut kuumeeton ja oireeton vähintään vuorokauden. Aikuisten tulisi mennä töihin ja asioille vasta tervehdyttyään eivätkä he saisi hoitaa lapsia sairaana, joten sairastuneen kannattaa pyytää muita lastenhoitajiksi sekä käymään kaupassa ja asioilla.

Sairasta kotona hoidettaessa kannattaa välttää lähikontaktia sairastuneen kanssa, huolehtia hyvästä ilmanvaihdesta, pyyhkiä pöytäpinnat päivittäin tavallisella puhdistusaineella ja pestä kädet, jos on käsitellyt sairastuneen liinavaatteita.

Influenssalta voi suojautua välttämällä lähikontaktia sairastuneiden kanssa, pesemällä kädet saippualla

ja suosimalla paperisia käsienkuivauspapereita tai omia käsi-
pyyhkeitä.

Erityistä varovaisuutta ja herkkää terveydenhuoltoon hakeutumista toivotaan riskiryhmiin kuuluvilta eli raskaana olevilta, lääkitystä vaativaa sydänsairautta sairastavilta, keuhkosairailta, diabeetikoilta, kroonista maksan tai munuaisten vajaatoimintaa sairastavilta, sairaal-loisesti ylipainoisilta, kroonista neurologista sairautta tai hermolihastautia sairastavilta sekä vastustuskykyä heikentävää tautia, kuten leukemiaa, lymfoomaa ja HIV-infektiota sairastavilta ja vastustuskykyä heikentävää hoitoa saavilta, kuten elinsiirtopotilailta.

• Lisätietoja saa Helsingin kaupungin nettisivun www.hel.fi linkistä "influenssainfo". Laakson influenssaterveysasema (Lääkärintie 8 R) on avoinna päivittäin klo 8–16, p. (09) 310 47936, muulloin tiedustelut terveyspalvelujen neuvontanumerosta (09) 100 23. SPR:n valtakunnallinen influenssapuhelin antaa yleisneuvoja ma–pe klo 12–18 suomeksi p. 0800 02277 ja ruotsiksi p. 0800 02278.

Laakson perustoiminta muualle

Sen jälkeen kun Laakson terveysasema muutettiin palvelemaan influenssapotilaita, siirrettiin terveysaseman normaalit toiminnot muiden terveysasemien hoidettaviksi laboratoriotointaa lukuun ottamatta. Laakson terveysaseman äitiys- ja lastenneuvolan asiakkaita hoidetaan Pitäjänmäen terveysasemalla (Konalantie 6–8 C). Neuvolan terveydenhoitajien puhelinnumerot säilyvät ennallaan. Laakson ja Meilahden alueen asukkaat ohjataan Munkkiniemen terveysasemalle (Laalalahdentie 30). Ruskeasuon ja Pikku-Huopalahden asukkaat asioivat Kannelmäen terveysasemalla (Kaustisenpolku 6 A). Laakson terveysaseman ajanvarausnumerot säilyvät ennallaan.

Mitä sinun pönttösi nielee

Helsingin Vesi on mukana valtakunnallisessa pyttykampanjassa, joka muistuttaa kaupunkilaisia siitä, että pönttöön saa laittaa vain sitä itseään. Pumpulipuikot, terveyssteetit, kondomit, hiukset ja ruuantähteet kuuluvat roskikseen, eivät vessanpönttöön. Keittorasvat puolestaan kuuluvat biojätteen. Sinne ne saa helpoimmin imeyttämällä rasvan esimerkiksi talouspaperiin.

Roskien heittäminen pönttöön on ongelma erityisesti kiinteistöjen putkistoille, joihin paisuvat, ruuan tähteet ja muut putkistoihin kuulumaton helpos-

ti juuttuu ja aiheuttaa kalliita putkitukoksia. Kylpyhuoneeseen kannattaakin hankkia erillinen roskakori, jonne sekajätteet voi heittää pöntön sijaan.

Roskien tunkeminen pönttöön on ongelma myös Viikiniemen jätevedenpuhdistamolle, joka toimittaa vuositain 700 000 tonnia jätevedestä erotettua roskaa kaatopaikalle. Tällaisen jätemäärän kierrättäminen jätevedenpuhdistamon kautta aiheuttaa runsaasti turhaa työtä ja on kallista. Turhat kulut tuntuvat ajan oloon sinunkin kukkarossasi vesimaksujen nousun myötä.

Putkistotukos ei luo kylpylä-tunnelmaa.

Vaikka sukkahousut huuhtoutuvat sutjakasti alas vessanpöntöstä, saattavat ne kiertyä vettä viemäriverkostossa eteenpäin siirtävän pumpun ympärille. Pumpun toiminta vaikeutuu tai se saattaa jopa pysähtyä täysin. Uhkana on käsittelemättömän jäteveden ylivuoto viemäriverkostosta ja pääsy ympäristöön.

Meistä jokainen voi kotivessassaan suojella kodin putkistoja, lähivesistöjä ja Itämeriä. Oikea pyttyetiketti vaatii vain vähän viitseliäisyyttä eli halua lajitella roskat oikein. Vaikka vessanpöntön huuhtelu

vie roskat nopeasti pois silmistä ja pois mielestä, ne eivät katoa mihinkään vaan aloittavat pitkän ja kalliin kiertomatkinsa kohti kaatopaikkaa. Pytyn käyttöohjeita voi lukea lisää osoitteesta www.pytty.fi.

Pyttykampanjan tavoitteena on vähentää viemäriin tulevaa kuormitusta ja erityisesti haitallisia aineita.

• Vesi- ja viemärilaitosyhdistyksen kampanja on vastaus Turun ja Helsingin kaupunkien asettamaan haasteeseen, jonka tavoitteena on pelastaa Itämeri. Lisätietoa haasteesta www.itamerihaaste.net.

Senioreille toimintapuisto

Ikäihmiset pääsevät kehittämään turvallisesti tasapaino- ja lihaskuntoaan heille suunnatussa toimintapuistossa Pikku Huopalahdessa. Taavetinpuistossa on telineitä ja laitteita, jotka on asennettu lähelle pehmeäksi pinnoitettua maata. Alueella on

puolen kilometrin mittainen kävelyreitti penkkeineen ja kaitteineen. Myös pyörätuolilla ja rollaattorilla liikkuvat on huomioitu puiston toteutuksessa.

Taavetinpuisto sijaitsee Miina Sillanpään toimitalon vieressä Taavetti Laitisen katu 6:ssa.

Miina Sillanpään säätio onkin ollut puistoidean äiti ja on suunnitellut puistoa yhdessä kaupungin rakennusviraston kanssa. Lokakuun loppuun saakka puistossa on asiantuntija opastamassa välineiden käytössä maanantaisin ja torstaisin kello 10–11.

Vanhusten viikko 4.–11.10.

Valtakunnallista vanhusten viikkoa vietetään tänä vuonna teemalla kuntoutuminen kunniaan. Ohjelmaa on luvassa monissa palvelu- ja virkistyskeskuksissa ympäri kaupunkia.

Parasta aikaa Malmilla

Malmitalolla, Ala-Malmintori 1, tavataan vanhusten viikon merkeissä 6.10. Ikämessuilla voi tutustua kello 10–17 muun muassa siihen miten ylittää ikääntymisen mukanaan tuomia haasteita. Ohjelmaan kuuluu myös klo 14 alkava konsertti. Sisäänkäynti on maksuton.

Parempaa ikää lännessä 7.10.

Läntisen Helsingin tapahtumat ovat pääasiassa Pitäjänmäen kir-

kolla, Turkismiehenkuja 2. Ohjelma alkaa klo 11 sosiaalihoitaja ja Paavo Voutilaisen tervetuliaispuheella. Klo 12.15 alkaa istumajumppatuokio. Kirkon yläkerrassa klo 10–14 on esillä tietoa palveluista ja harrastusmahdollisuuksista. Kahvio on avoinna klo 10–14.

Pitäjänmäen peruskoulun yläasteella, Turkismiehenpolku 2, voi klo 9–11 osallistua yhteiseen ope- tukseen oppilaiden kanssa muun muassa kuvataide-, musiikki-, liikunta- ja atk-tun-

neilla. Koululla voi myös ruokaila. Pitäjänmäen Nuorisotalolla, Jousipolku 1, on klo 13–18 nuorten pitämä kahvila, jossa voi pelata nuorten kanssa muun

muassa biljardia, pingistä, koripalloa tai sählyä. Pitäjänmäen kirjastossa on koko lokakuun ajan esillä ikävien harrasteiden näyttely.

Vanhusten viikolla kirjastossa järjestetään myös Hel-Met-opetusta ikäihmisille.

Kuva www.vanhustyonkeskusliitto.fi

Kuva Postihortti/yskityiskokelma

Missä päin pääkaupunkia tämä vastavalmistunut rakennus on kuvattu 1920-luvun lopulla?

Näkymä on tänään toinen, sillä naapuritonteillekin on rakennettu myöhemmin.

Vastaukset pyydetään toimitamaan 5.10. mennessä osoitteella Helsinki-info ”Lukijakilpailu” PL 1, 00099 Helsingin kaupunki tai sähköpostitse helsinki-info.lukijakilpailu@hel.fi. Muistakaa liittää vastaukseen myös postiosoitteenne.

Vastaus edellisen lehden kysymykseen

Viime kerran kysymyskuvassa helsinkiläislapset leikkivät puistossa 1950-luvulla. Nämä niin sanottujen suurten ikäluokkien edustajat

olivat kokoontuneet Tehtaanpuistoon Etelä-Helsingissä.

Kuvassa taustalla näkyi vielä tyypillisiä Punavuoren eli Rööperin kaksikerroksisia asuintaloja Sepänkadun varrella. Ne saivat väistyä 50-luvun lopulla uudisrakennusten tieltä.

Martti Helminen

Oikein vastanneiden joukosta arvottiin voittajaksi **Irja Kukkonen**. Palkintokirja on lähetetty voittajalle. Onnittelumme!

Kuva Helsingin kaupunginmuseo

VIRKA

INTOA, NEUVONTAA JA NÄYTTELYITÄ

Tällä palstalla Virka Info aloittaa kysymys–vastaussarjan, joka käsittelee kuntalaisia askarruttavia asioita. Virka Infosta tietoa löytyy, jos ei ihan heti niin aivan kohta kuitenkin, visaisimmat kysymykset annamme asiantuntijoiden vastattavaksi. Sinäkin voit soittaa tiedotusneuvojillemme tai ottaa yhteyttä sähköpostilla.

★ *Puhelinneuvonta* numerossa (09) 310 11111 toimii arkisin 9–15 ja sähköpostia voit lähettää milloin vain osoitteeseen: virkainfo@hel.fi. Voit myös pistäytyä henkilökohtaisesti Pohjoisesplanadi 11–13 sijaitsevassa Virkassa viikon kaikkina päivinä; ma–pe 9–19 ja la–su 11–17. ★ *Internetsivut* www.virka.fi Tervetuloa!

Miten toimia pihani omenapuiden ylituotanto-ongelmien kanssa? Kätevä tapa ottaa pihaoimenista kaikki hyöty irti, on puristaa niistä mehua. Omenat pitää pestä ennen mehuasemalle toimittamista. Tarkemmat ohjeet varmistetaan mehuasemalta.

★ *Helsingissä toimivia tuoremehu- asema:* Heikinlaakson tuoremehu- asema, Suovaniityntie 11 B, arkisin 12–20, la 10–18, puh. 050 430 6499 Mehuasema Etelä-Kaarela, Maavallintie 13, ma ja ke 10–18, la 9–15, puh. (09) 563 3984

★ *Muuta:* YTV:n ohjeiden mukaan biojäteastioita ei saa täyttää liiaksi pelkillä omenilla liiallisen painon vuoksi. Naapuriakin voi ilahduttaa

pussillisella Valkeaa Kuulasta, Loba tai Melbaa!

Mikä virasto ratkoo citykani-ongelmaa?

Rakennusvirastolla puh. (09) 310 39000 on citykaneihin perehtynyt joukkonsa, joka kartoittaa näiden leviämistä. Ehkäisystäkin on ollut puhe.

Mihin voi ottaa yhteyttä tuhohyönteisten ja -eläinten vallatessa asuntoja?

Ympäristökeskus (09) 310 13000 neuvoo tuhoeläinten myrkyjen käytössä. Rottaongelmista kaupungin yleisillä alueilla voi ottaa yhteyttä rakennusvirastoon. Kerrostalojen huoltoyhtiöt huolehtivat myrkytyksistä yleensä keskitetysti itse.

Tiedätkö kertoa jotain Talonpojantorista?

Talonpojantori on silloin tällöin Töölöntorilla järjestettävä maataloustuotteisiin keskittynyt myyntitapahtuma. Tämän vuoden puolella järjestetään toritapahtuma vielä 7.11., 5.12. ja 19.12.

Mistä niitä asuntoja saa?

Asuntopalvelupiste internetissä on osoitteessa www.stadinasunnot.fi Asuntoasainosasto välittää vuokra-asuntoja sekä myöntää lainoja ja avustuksia asunnon hankintaan, rakentamiseen ja korjaamiseen.

★ *Hakemukset* osoitetaan Kiinteistöviraston asuntoasainosastolle, Toinen linja 7, Helsinki 53. Se on avoinna ma klo 9–17, ti–pe klo 9–15. Postiosoite on PL 2201, 00099 Helsingin kaupunki.

★ *Puhelinpalvelu* ma–pe klo 9–15 Vuokra-asuntoasiat: (09) 310 13030.

Koska on taas vipinää ja vilskettä kaupungintalon kortteleissa?

Konsertteja, runonlausuntaa, arkkitehtuuriopastuksia ja uusia näyttelyitä tulee kaupungintalolle aika ajoin, ja niistä ilmoitetaan Helsinki Info -lehdessä, päivälehtien menopalstoilla ja Virka Infon internetsivuilla. ★ www.virka.fi

Kuva Kimmo Brandt

Tommi Hoikkalaa kiinnostavat erilaiset sosiaaliset yhteisöt.

Työteliäs pohdiskelija

Sosiologi Tommi Hoikkala on sanoiksi pukija, jonka ilmiöitä avaava älyllinen etsintä kääntyy yhteiseksi hyväksi.

Tommi Hoikkala, 56, on nimensä mukaisesti hoikka ja nuorekas. Hän on ammatiltaan Nuorisotutkimusverkoston tutkimusprofessori, tuottelias kirjoittaja, bloggaaja ja toimittaja, joka palkittiin viime toukokuussa Helsingin kaupungin tiedepalkinnolla.

Hoikkala sai tunnustuksen helsinkiläisenä tie-
teentekijänä Helsingissä tehdystä merkittävästä
tieteellisestä elämäntyöstä. Hän on tutkinut niin

nuorten kuin suurten ikäluokkienkin sosiologiaa
erikoistuen nuorisotyön, kansalaistoiminnan ja
sukupolvien tutkijaksi.

Ihmisiltä ihmisille

Karjalaisen evakkoisän ja täysin suomenruotsalai-
sen äidin nuorimmainen on lahjakas verkostoitu-
ja, joka tuntee paljon ihmisiä. Ajassa kiinni pysy-
minen on näin helpompaa.

”Olen hiljainen runoilijapoika, joka on kiin-
nostunut yhteiskunnasta. Älyllistän asioita, vaika
en ollut koulussa kympin oppilas. Yliopistossa
pääsin kiinni isompiin kokonaisuuksiin, mikä sopi
minun tapaan ajatella”, Hoikkala kertoo.

Hoikkala on valtiotieteen tohtori, sosiologian
dosentti sekä taidekasvatuksen dosentti Taideteol-
lisessa korkeakoulussa. Perheellinen mies selit-
tää tuotteliaisuuden työteliäisyydellä ja kohtuullisella
itsekritiikillä. Dosentti Hoikkalan tieteellisten
julkaisujen luettelossa on noin 120 kotimaista ja kansainvälistä nimikettä. Hän on toimittanut
noin 15 alansa kokoomateosta ja kirjoittanut
kolme monografiaa, joista viime vuonna yhdessä
Semi Purhosen ja **J.P. Roosin** kanssa teoksen *Ken-
nen sukupolveen kuulut?*

Sosiologinen tutkimus tuo yhteiskunnan ja tie-
teen jatkuvaan vuoropuheluun, jossa yleisesti val-
litsevat käsitykset saattavat muuttua. Hoikkalan
tutkimustyön kärki on kääntynyt kohti terveys-
tutkimusta, jopa hänen omaksi yllätykseksensä.

Kenttätutkijana intissä

Hoikkala on ollut tutkimusvapaalla Nuorisotut-
kimusverkostosta, mutta palasi töihin elokuus-
sa. Tiedonjanoinen mies jalkautui välillä tutki-
maan **Mikko Salasuon** ja **Anni Ojajärven** kans-
sa vuonna 1988 syntyneiden varusmiesten koke-
muksia, terveystietoa ja syömistä. Varusmiesten
alentunut kunto, paino-ongelmat ja varusmies-
palvelun keskeytykset ovat olleet yleisen mielen-
kiinnon kohteena jo pitkään.

”Kyseessä on Suomen Akatemian rahoittama
projekti, jossa yhdistyi hyvä tutkijatiimi ja tema,
joka resonoi mukavasti ympäröivän yhteiskunnan
kanssa”, Hoikkala sanoo. Hän vietti Salasuon kans-
sa kolme kuukautta Kajaanin varuskunnassa kent-
tätutkimusta tehden. Tämä varusmiesten terveyttä
koskeva monografiamuotoinen teos *Tunnetut soti-
laat – Varusmiesten kokemis- ja terveystaju* jul-
kaistaan syksyllä, ja esitellään suurelle yleisölle
lokakuun kirjamesseilla.

”Tutkimuksemme ainutlaatuisuutta kuvastaa
se, ettei Suomessa ole aiemmin päästetty ulko-
puolisia tutkijoita puolustusvoimien sisälle. Nyt
oli pääesikunnan lupa kenraaleita myöten”, Hoik-
kala hehkuttaa tyytyväisyyttään.

Syksyllä yläasteelle

”Yksinkertainen on minusta kaunista, kuten esi-
merkiksi kieli, kielen käsitteet ja sanoilla leikit-
tely. Edustan ehkä vanhakantaista hengen vilje-
lyä, koska arvostan keskustelua ja elämän suur-
ten kysymysten pohdintaa, joilla tuntuukin ole-
van kysyntää”, Hoikkala toteaa.

Hoikkalan mukaan Nuorisotutkimusverkoston
työssä asetutaan keskustelusuhteeseen yhteiskun-
nallisten kysymysten kanssa. Hyvinvointiyhteis-
kunnan näkemyksiä luotaavassa työssä suunnat-
aan lasten ja nuorten elin- ja koulutusolosuhteiden
kohentamiseen, sillä Suomi on pieni kansa-
kunta, joka tarvitsee koko lahjakkuusreservin käyt-
ttönsä. Tämä toteutuu edelleen parhaiten laajan
ja laadukkaan koulutuspolitiikan avulla.

Lokakuussa Hoikkala meneekin **Petri Pajun**
kanssa pieneen hämäläiseen kaupunkiin teke-
mään kenttätöitä 9. luokkalaisten koulumaail-
maan.

”Tutkimme tapaa, jolla koulut kokoavat erilai-
sia kasvatuksellisia yhteisöjä. Meitä kiinnostavat
myös hankaluudet yhteisökudoksessa, jos yhtei-
söllisyys ei toimi. Kaiken kaikkiaan on kiinnosta-
vaa tutkia, miten kasvatamme lapsia ja nuoria”,
Hoikkala tiivistää.

Nina Rintala

